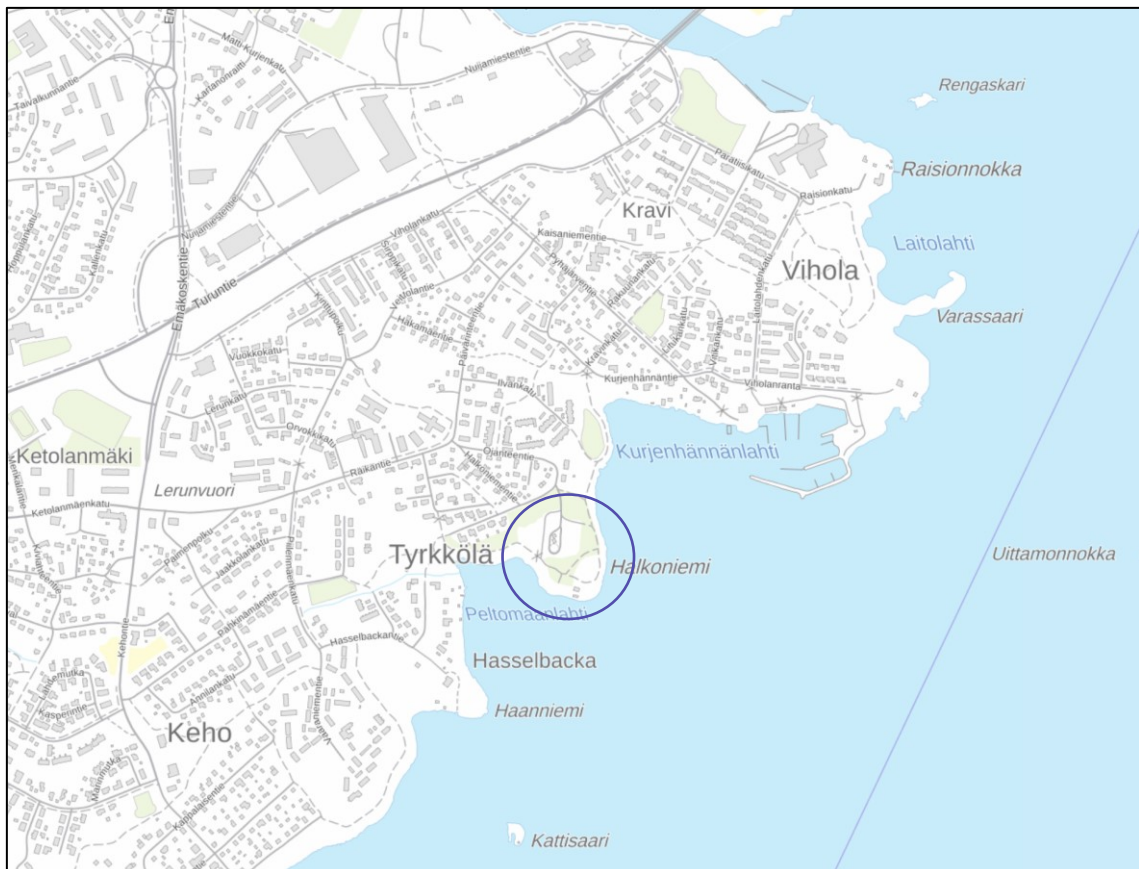

ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS

HALKONIEMEN VIRKISTYSALUE

Kaava-alueen sijainti ympyröitynä kartalla (maanmittauslaitoksen taustakartta 13.8.2020).

Kaupunkikehityslautakunta 11.2.2020 § 35, 1.9.2020 § 209

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto

NOKIAN KAUPUNKI

KAAVOITUSYKSIKKÖ

(tweb: NOK/69/05.00.02/2020)

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

nokiankaupunki.fi | Harjukatu 23 | PL 2, 37101 Nokia

1 Perus- ja tunnistetiedot

Kaavaselostus koskee 19.8.2020 päivättyä ja 22.10.2020 tarkennettua asemakaavan muutosta.

Asemakaavan muutos koskee Nokian kaupungin 14. kaupunginosan virkistysaluetta ja venesatama-aluetta sekä 6. kaupunginosan virkistysaluetta.

Asemakaavan muutoksella muodostuu Nokian kaupungin 14. kaupunginosan virkistysaluetta ja venesatama-aluetta sekä 6. kaupunginosan virkistysaluetta.

Asemakaavoituksen vireilletulosta on ilmoitettu kuulutuksella 10.1.2020.

Kaavan laatija: Nokian kaupunki, kaupunkikehityspalvelut, kaavoitusyksikkö, kaavasuunnittelija Markus Aittola.

1.1 Kaava-alueen sijainti

Kaavoitettava alue sijaitsee Halkoniemessä ja sen lähiympäristössä. Etäisyys Nokian keskustasta on noin 2 kilometriä etelään. Kaavoitettava alue rajoittuu Pyhäjärven rantaan.

1.2 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Asemakaavan seurantalomake.
- Ote ajantasa-asemakaavasta.
- Ote asemakaavan hakemistokartasta.
- Muistutukset (7 kpl)

1.3 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

- Halkoniemen uimarannan yleissuunnitelma 2018
- Järventausta, K. *Pyhäjärven, Nokianvirran ja Kuloveden kynäjalavat*. SLL Pirkanmaa.
- Tiilikkala, J. & Laakso, V. *Nokian Halkoniemen virkistysalueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2020*. Maanala Oy.

2 Tiivistelmä

Halkoniemessä olevalla lähivirkistysalueella on yleinen sauna ja uintipaikka. Saunarakennuksia on alueella yhteensä 108 k-m². Pääsaunarakennus (71 k-m²) on rakennettu vuonna 2001 ja rannempänä oleva savusauna (37 k-m²) vuonna 2006. Saunan toiminnasta vastaa nykyisellään vuokralaisena toimiva Nokian Talviuimarit ry. Saunalla oli vuonna 2019 noin 26000 kävijää. Kävijämäärät ovat kasvaneet viime vuosina talviuinnin suosion kasvamisen myötä.

Voimassa olevassa asemakaavassa ei ole osoitettu rakennusoikeutta eikä rakennuspaikkaa saunarakennuksille. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa yleisen saunan ja siihen liittyvän uintipaikan kehittäminen. Nykyisessä tilanteessa esimerkiksi saunan laajentaminen ei ole mahdollista, sillä rakennusoikeutta ei ole kaavassa osoitettu. Kaavamuutoksella osoitetaan lähivirkistysalueelle rakennusala ja rakennusoikeus yleiseen käyttöön tarkoitetuille saunarakennuksille. Nykyiset saunarakennukset tulevat sijoittumaan tälle rakennusalueelle.

Alueen suunnittelussa on huomioitava tarkasti sen luontoarvot. Virkistysalueella kasvaa rauhoitettuja kynäjalavia. Rakennusala osoitetaan kaavassa siten, ettei sen sisäpuolella ole kynäjalavien kasvupaikkoja.

3 Lähtökohdat

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Suunnittelualueen yleiskuvaus

Halkoniemi on Pyhäjärveen työntyvä niemi. Sen lähiympäristö on monipuolista viheraluetta, jossa on nykyisellään sekä avoimia, että puustoisia alueita. Alueella on ulkoilureittejä, uimaranta, beach volley-kenttä, venepaikkoja ja yleinen sauna sekä uintipaikka. Luonto on lehtomaista ja alueella kasvaa muun muassa harvinaisia kynäjalavia.

Kuva 1: Halkoniemi vuonna 2018 otetussa ilmakuvassa.

3.1.2 Ympäristönsuojelu

Alueella kasvaa kynäjalavia. Kynäjalava on yksi Suomen harvinaisimmista luonnonvaraisena elävistä puulajeista. Kynäjalavien sijainnit alueella on kartoitettu ja niiden kasvualueet osoitetaan kaavassa /s-3-merkinnällä: "Alue, jota ylläpidetään siten, että luonnon monimuotoisuus turvataan ja uhanalaisten lajien elinympäristö säilyy suotuisana."

3.1.3 Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne

Halkoniemen lähivirkistysalue liittyy Viholan ja Kehon kaupunginosiin ja niiden puistoalueisiin. Viholan ja Kehon rakennuskanta on lähiympäristössä pientalovaltaista asuinalueita.

Halkoniemessä sijaitsee kaksi saunarakennusta. Pääsaunarakennus (71 k-m²) on rakennettu vuonna 2001 ja rannempana oleva savusauna (37 k-m²) vuonna 2006. Molempien saunarakennusten rakennus- ja julkisivumateriaalina on puu. Saunat omistaa Nokian kaupunki ja toiminnasta vastaa nykyisellään vuokralaisena toimiva Nokian Talviuimarit ry.

Kuva 2: Halkoniemen pääsaunarakennus (Kuva: Markus Aittola 21.8.2020).

Kuva 3: Halkoniemen savusaunarakennus (Kuva: Markus Aittola 21.8.2020).

Kuva 4: Saunarakennusten pihapiiri (Kuva: Markus Aittola 21.8.2020).

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

nokiankaupunki.fi | Harjukatu 23 | PL 2, 37101 Nokia

3.1.4 Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Kaavaluonnosvaiheen jälkeen tilattiin laajennetulle kaava-alueelle arkeologinen tarkkuusinventointi. Inventoinnin suoritti Maanala Oy kesäkuussa 2020.

Raportissa esitettiin yhtä uutta kohdetta rekisteröitäväksi kiinteäksi muinaisjäännökseksi: Ylivesi (Tyrkkölä). Raportin mukaan paikalla on karttoihin 1700-luvulta alkaen merkitty Tyrkkölän historiallinen kylätontti, jota ei ole rekisteröity arkeologiseksi kohteeksi ennen vuoden 2020 inventointia. Kylätontin asutushistoria ulottuu mahdollisesti rautakaudelle asti, sillä lähialueelta tunnetaan Hakamäki-niminen ruumiskalmisto ja kolme myöhäisrautakautista löytöpaikkaa. Tontin alueelle ja läheisyyteen kaivetut koekuopat ja kairaukset viittaavat siihen, että alueella on vähintään paikoin säilynyttä kulttuuri-kerrosta. Kuvan 13 rajausehdotuksessa on otettu huomioon ne osat historiallisiin karttoihin piirrettyä tonttia, joiden alueella on voinut säilyä kulttuurikerroksia tai rakenteita.

Kiinteän muinaisjäännöksen lisäksi raportissa esitettiin kahta kohdetta rekisteröitäväksi muuna kulttuuriperintökohteena: Nokia Halkoniemi ja Nokia Peltomaa. Halkoniemen saunan koillispuolisen lehtometsän alueella havaittiin kaksi ilmeistä viljelysryötkiötä. Inventointialueen itäosan moreenimäen itäpäässä havaittiin mahdollinen viljelysryötkiö.

Kiinteän muinaisjäännöksen alue osoitetaan kaavassa sm-1-merkinnällä ja muut kulttuuriperintökohteet s-14-merkinnällä.

3.1.5 Maanomistus

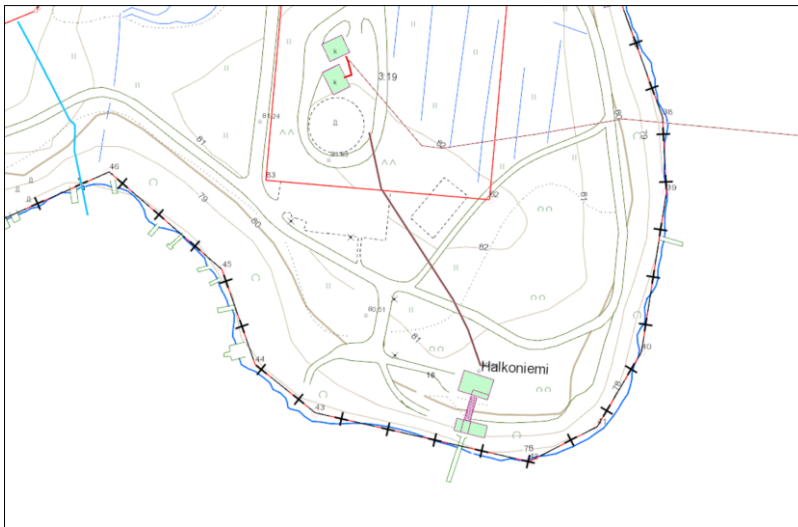
Nokian kaupunki omistaa kaavoitettavan alueen.

3.1.6 Liikenne ja tekninen huolto

Ajoneuvoliikenteen kulku alueelle tapahtuu Ojanteentien kautta. Ojanteentieltä on ajoyhteys puistokäytävää pitkin virkistysalueen pysäköintialueelle, joka palvelee myös yleisen saunan aluetta. Pysäköintialueella on 27 autopaikkaa. Ajoyhteydellä on

talvikunnossapito kaupungin toimesta. Jalankulun ja pyöräilyn käytössä ovat alueen puistokäytävät ja ulkoilureitit.

Halkoniemen rannasta saunan alueelta on paineviemäriyhteys Nokian Veden kiinteistöllä sijaitsevalle pumppaamolle, josta yhteys jätevesiverkostoon.

Kuva 5: Paineviemäri sauna-alueelta pohjoiseen.

3.2 Suunnittelutilanne

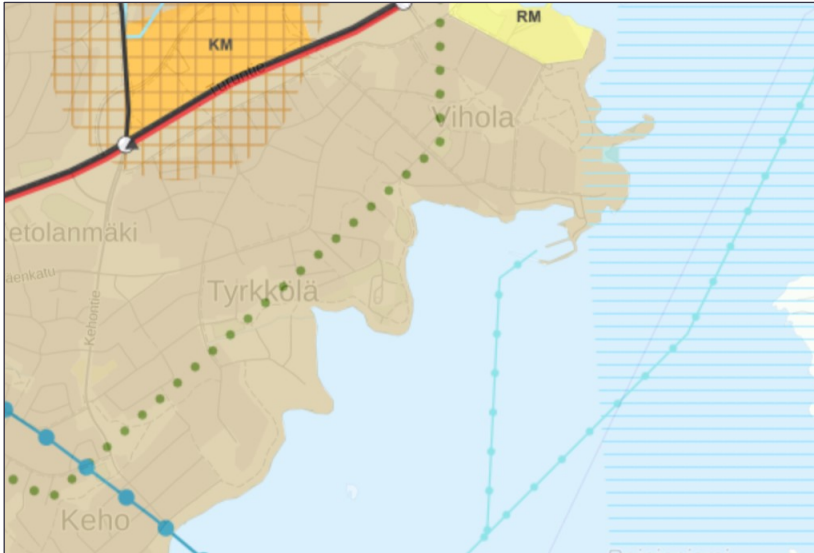
3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Maakuntakaava

Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssä alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Merkinnällä osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen rakentamisalueet. Merkintä sisältää niihin liittyvät pääväyliä pienemmät liikennealueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet, paikallisesti merkittävät ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat teollisuusalueet sekä paikallisesti merkittävät virkistys- ja suojelun alueet ja ulkoilureitit.

Alueelle on osoitettu myös ulkoilureitti (Nokia-Ellivuori). Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset ulkoilureitit. Merkintä osoittaa ensisijaisesti tarpeen reitille. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureitin toteuttamisedellytykset osana

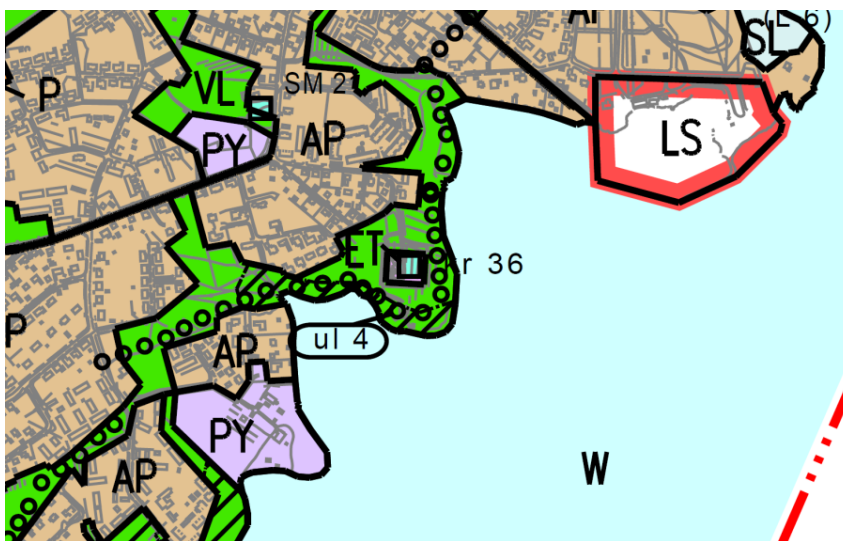
maakunnallisesti ja seudullisesti toimivaa reitistöä. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota luonnonarvojen säilymiseen suuntaamalla reitit kulutusta kestäville alueille.

Kuva 6: Ote Pirkanmaan maakuntakaava 2040:stä. Suunnittelualue taajamatoimintojen aluetta

Yleiskaava

Oikeusvaikutteisessa keskustaajaman osayleiskaava 2010:ssä alue on virkistysaluetta, jolle on osoitettu ulkoilureitti. Lisäksi Halkoniemen ympäristön rannoilla on ul-4-aluetta, joka on uhanalaisten kasvien kasvualuetta.

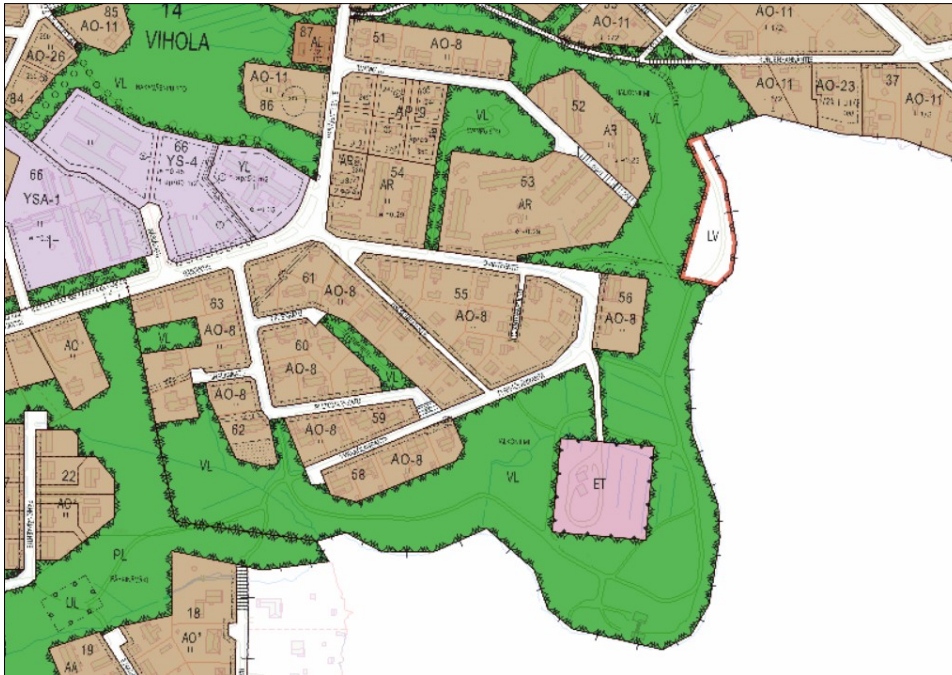

Kuva 7: Ote keskustaajaman osayleiskaava 2010:stä

TÄÄLLÄ SYNTYY TTTA.

Asemakaava

Kaavamuutos sijoittuu voimassa olevien asemakaavojen VI:28, Vih:2, Vih:4, Vih:11 ja 14:24 alueelle. Koko alue on asemakaavassa virkistysaluetta, lukuun ottamatta LV-merkinnällä olevaa venesatama-aluetta.

Kuva 8: Ote alueen ajantasa-asemakaavasta, jossa suunnittelualue virkistysaluetta ja venesatama-aluetta.

Nokian kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty valtuustossa 22.10.2001.

Pohjakarttana on kaupungin kaupunkimittauksen ylläpitämä pohjakartta.

Korttelialueella ei ole voimassa rakennuskieltoa.

4 Asemakaavan suunnittelun vaiheet

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Suunnittelualueena olevalla Halkoniemen virkistysalueella toimii yleinen sauna ja talviuintipaikka. Saunan ja talviuintipaikan kehittäminen ja laajentaminen ei ole mahdollista, sillä niille ei ole osoitettu asemakaavassa rakennusoikeutta tai rakennusala.

4.2 Osallistuminen ja yhteistyö

4.2.1 Osalliset

Osallisia ovat naapurikiinteistöjen omistajat, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta sekä kaikki, joiden oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

4.2.2 Vireilletulo

Asemakaavamuutos on laitettu vireille kaupungin aloitteesta.
Asemakaavoituksen vireilletulosta on ilmoitettu kuulutuksella 10.1.2020.

4.2.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Asemakaavan muutos asetetaan nähtäville luonnosvaiheessa ja ehdotusvaiheessa osallisten kuulemista ja tarvittavia lausuntoja varten. Luonnos asetetaan nähtäville yhtä aikaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa.

4.2.4 Viranomaisyhteistyö

Suunnitelmasta on käyty keskustelua Nokian kaupungin ympäristönsuojelun kanssa. Ympäristönsuojelu on kartoittanut kynäjalavien sijainnit alueella ja niiden myötä kaavakarttaan on osoitettu niiden suojelemista tukevat alueet.

Hanke esiteltiin ELY-keskukselle viranomaisneuvottelun yhteydessä ennen kaavaluonnoksen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamista.

4.3 Asemakaavan tavoitteet

Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa julkisen saunan ja talviuintipaikan kehittäminen. Nykyisessä tilanteessa esimerkiksi saunan laajentaminen ei ole mahdollista, sillä rakennusoikeutta ei ole. Kaavamuutoksella osoitetaan Halkoniemen virkistysalueelle rakennusala ja rakennusoikeus julkiselle saunalle.

Suunnittelun aikana kaavamuutoksen aluetta laajennettiin, jotta kynäjalavien kasvualueet saatiin osoitettua kaavassa. Lisäksi arkeologisessa tarkkuusinventoinnissa löydetty kohteet lisättiin kaavaan.

4.4 Asemakaavan luonnos

Luonnos oli nähtävillä kaupungin kaupunkikehityspalveluiden ilmoitustaululla ja kaupungin verkkosivuilla 19.2.–20.3.2020 yhdessä osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa. Rakennus- ja ympäristölautakunnalle sekä Pirkanmaan ELY-keskukselle varattiin mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Luonnos esiteltiin Pirkanmaan ELY-keskukselle 19.2.2020 pidetyssä viranomaisneuvottelussa. ELY-keskuksen ohjeistuksen mukaisesti hankkeesta pyydettiin lausunto myös Pirkanmaan maakuntamuseolta. ELY-keskus painotti myös, että luonnonsuojelu ja alueella olevat kynäjalavat on huomioitava suunnittelussa. Lisäksi yleiskaavassa alueelle osoitettu ulkoilureitti tulisi osoittaa myös asemakaavassa.

Kaavaluonnoksesta saatiin kaksi mielipidettä ja yksi lausunto:

Yksityishenkilön mielipide 18.3.2020:

”Halkoniemen virkistysalueen asemakaavan muutoksella varmistettaisiin jälkikäteen saunojen rakennusala ja mahdollistettaisiin lisärakentaminen lähivirkistysalueellemme. Tämä aiheuttaisi ongelmia alueen asukkaille.

Päivärinteentie ja Ojanteentie ovat kevyenliikenteenväylän puuttumisen vuoksi erittäin turvattomia. Alueen keskiössä toimii päiväkotia ja lisäksi alueella on perhepäivähoitotoimintaa, he kaikki ovat osana tien käyttäjiä.

Kaavoituksen kohteena olevalla virkistysalueella on Nokian Talviuimareiden rakentamat saunat. Lisääntyneen liikenteen vuoksi Ojanteentietä kulkee saunapäivinä yli 200 autoa paikallisen liikenteen lisäksi. Ennen kaavoitusta on mietittävä liikenteen aiheuttamat paineet ja tulisi teettää asiantuntijan selvitystyö, koska liikenteen lisääntyminen aiheuttaa merkitystä suurempaa haittaa asutukselle.

Kulku virkistysalueelle on puiston läpi. ”Joku” on kulun sinne ns. kärrypolusta leventänyt, eikä tämä kulkuväylä täytä tien vaatimuksia, ei ole varsinainen tie.

Kaupungin yleisiin uimarantoihin on lisätty Halkoniemen uimaranta. Tämä ei kuitenkaan täytä Tukesin määräyksiä.

Lisäksi huomautamme, että kys. alueen suunnitteluun ja toteutukseen on nyt jo käytetty kymmeniätuhansia euroja, eikä alueelle ole vielä saatu uimarantaa huomattavasti lisääntyneestä asukasmäärästä huolimatta.

Mikäli asemakaavan muutos tällaisenaan toteutuu, asiapapereista käy ilmi, että alueen ainoa julkinen ranta saunoineen vuokrataan pitkällä vuokrasopimuksella. Suunnitelmissa on aloittaa investointihanke, jonka seurauksena liikenteen vaarallisuuden ja turvattomuuden lisäksi aiheutuu monenlaisia ongelmia alueen asukkaille, uimareiden jäsenmäärä ja käyttäjät lisääntyvät. Saunatoimintaa on jo nyt päivittäin myöhäisyöhön asti.

Kyseiset asiat pyydetään huomioimaan alueen asukkaiden puolesta virkistysalueemme asemakaavamuutoksen suunnittelussa.”

Kaavoituksen vastine:

Huomiot alueen liikenteestä merkitään tiedoksi ja välitetään kaupungin infrapalveluille. Alueen liikennemäärät eivät ole niin suuria, että erillistä liikenneselvitystä olisi tarpeellista tilata kaavan yhteydessä.

Halkoniemen virkistysalueelle puiston läpi kulkeva reitti ei ole tie tai katu. Kyseessä on puistokäytävä, jota pitkin kulku alueelle tapahtuu. Kunnossapidosta vastaa kaupunki.

Uimarannasta esitettyihin asioihin ei voida vaikuttaa asemakaavalla.

Alueella olevien saunarakennusten käytöstä sovitaan erillisellä sopimuksella. Lisärakentaminen edellyttää rakennuslupaa.

Asunto Oy Nokian Viholanrannan mielipide 20.3.2020:

”Halkoniemen saunan lisääntyneen ja asemakaavamuutoksen johdosta yhä lisääntyvän Ojanteentien läpikulkuliikenteen nopeuksien rajoittamiseksi pyydetään Nokian kaupunkia laskemaan katualueen nopeusrajoitus 30 km/h ja lisäämään tarvittaessa hidasteet katualueelle.”

Kaavoituksen vastine:

Mielipiteessä esitetyt kehittämis ehdotukset välitetään tiedoksi kaupungin infrapalveluille. Katualueiden nopeusrajoituksista tai hidasteista ei päätetä asemakaavalla.

Nokian kaupungin ympäristönsuojelun lausunto:

”Kaavamuutosalue sijaitsee Halkoniemen virkistysalueella Viholan kaupunginosassa noin 2 km Pirkkalaistorilta etelään. Tavoitteena on mahdollistaa alueella toimivan yleisen saunan kehittäminen. Kaavamuutoksella osoitetaan virkistysalueelle rakennusala ja rakennusoikeus yleiseen käyttöön tarkoitetuille saunarakennuksille.

Alueen läheisyydessä sijaitsee runsaasti uhanalaista ja rauhoitettua kynäjalavaa (Ulmus laevis). Alueen kynäjalavat on kartoitettu vuosina 2018-2019. Kaavassa on huomioitu kynäjalavat, eikä rakennusoikeutta ole kynäjalavia kasvavalla alueella. Kaava- aluetta tulisi kuitenkin laajentaa niin, että arvokkaimmat kynäjalava-alueet saunan ja Peltomaanlahteen laskevan ojan välillä sekä saunan ja Kurjenhännänlahden perukan välillä tulevat rajaukseen mukaan. Kynäjalavat kasvavat kapeana vyöhykkeenä lähinnä rantaviivan ja kevyenliikenteenväylän välillä. Kynäjalava-alueet tulee merkitä kaavaan /s-3-merkinnällä. Merkinnällä osoitetaan alue, jota ylläpidetään siten, että luonnon monimuotoisuus turvataan ja uhanalaisten lajien elinympäristö säilyy suotuisana.

Lisäksi kaikki alueen rakennukset tulee ensisijaisesti liittää vesihuoltoverkon toiminta-alueeseen tai toissijaisesti lisätä kaavaan merkintä velvollisuudesta liittää rakennukset viemäriverkkoon.”

Kaavoituksen vastine:

Kaava-aluetta on laajennettu lausunnon mukaisesti. Kynäjalavien kasvualueet on tarkistettu yhdessä ympäristönsuojelun kanssa ja ne merkitään kaavakarttaan /s-3-merkinnällä: ”Alue, jota ylläpidetään siten, että luonnon monimuotoisuus turvataan ja uhanalaisten lajien elinympäristö säilyy suotuisana.” Lisäksi kaavaan merkitään esitetty vaatimus, että rakennukset tulee liittää viemäriverkkoon.

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto:

”Kaavamuuotosalueelta ei tunneta arkeologisia kohteita. Käytettävissä olevien tietojen mukaan aluetta ei kuitenkaan ole aikaisemmin arkeologisesti tutkittu. Historiallisen kartta-aineiston mukaan n. 160 m kaavamuuotosalueesta pohjoiseen on sijainnut Tyrkkölän kylän historiallinen tonttima. Tyrkkölän (Yliveden) kylästä ja tilasta on arkistolähteissä mainintoja vuodesta 1414 alkaen. Tyrkkölä oli piispantila vuosina 1414-1548. Alle 300 m kaava-alueesta pohjoiseen, samalta rantavyöhykkeeltä on v. 2019 löytynyt rautakautisen soljen katkelma, joka saattaa liittyä ennestään tuntemattomaan kiinteään muinaisjäännökseen. Lisäksi alle 500 m Halkoniemestä luoteeseen sijaitsee harvinainen Hakamäen ristiretkiaikainen ruumiskalmisto. Mainitut kohteet kertovat alueen asutuksen hyvin pitkästä historiasta ja arkeologisesta potentiaalista. Topografian perusteella Halkoniemi on sekä rautakauden että kivikauden muinaisjäännöksille (asuin- tai hautapaikoille) sopivaa aluetta.

Edellä todetun vuoksi on pidettävä mahdollisena, että kaavamuuotosalueen rakentamattomista osista löytyisi ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Maakuntamuseo esittää alueen arkeologisen tarkkuusinventoinnin suorittamista, jotta mahdollisten suojeltavien kohteiden merkitseminen kaavaan ja huomioonottaminen puistoalueen kehittämisessä olisi mahdollista. Inventoinnissa saatuja ja koottuja tietoja on lisäksi mahdollista käyttää virkistysalueen palveluiden monipuolistamiseen esimerkiksi infotaulujen muodossa. Inventoinnissa tulee käyttää metallinpaljastinta ja riittävästi koekuopitusta.

Kaavamuuotosalueelta tai sen välittömästä lähiympäristöstä ei ole tunnistettu erityisiä rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman arvoalueita tai kohteita.

Kaavaseloſtusta tulee kuitenkin täydentää nykyisen saunarakennuksen perustiedoilla (rakennusvuosi, päärakennusmateriaalit, merkittävät myöhemmin tehdyt muutokset) sekä valokuvilla. Mikäli saunarakennus on rakennettu ennen vuotta 1980, tulee kaava-aineistoja lisäksi täydentää normaalilla asemakaavatasoisella rakennetun ympäristön inventoinnilla, jonka pohjalta on mahdollista arvioida rakennettuun ympäristöön liittyvät mahdolliset suojelutarpeet ja kaavaratkaisun kulttuuriympäristön arvoihin kohdistuvat vaikutukset (MRA 1 §). Kaavaehdotus selvitysaineistoinen tulee lähettää lausunnolle Pirkanmaan maakuntamuseoon.”

Kaavoituksen vastine:

Kaavaseloſtukseen täydennetään lausunnossa esitetyt tiedot (kuvat, rakennusvuosi, rakennusmateriaalit). Alueesta tilattiin arkeologinen tarkkuusinventointi, joka on huomioitu kaavaehdotuksen valmistelussa. Kaavakarttaan on osoitettu arkeologisessa tarkkuusinventoinnissa esitetyt kohteet sm-1- ja s-14-merkinnöillä. Kaavaehdotuksesta selvitysaineistoinen pyydetään lausunto Pirkanmaan maakuntamuseolta.

4.5 Asemakaavaehdotus

Asemakaavan muutoksen ehdotus oli nähtävillä kaupungin kaupunkikehityſpalveluiden ilmoitustaululla ja kaupungin verkkosivuilla 9.9. – 9.10.2020. Rakennus- ja ympäristölaotakunnalle, Pirkanmaan maakuntamuseolle sekä Pirkanmaan ELY-keskukselle varattiin mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Kuulemiskirjeet lähetettiin muissa kunnissa asuville maanomistajille. Luonnosvaiheen jälkeen kaava-aluetta laajennettiin ja kaava-alueeseen rajoittui sen seurauksena uusia naapurikiinteistöjä. Kuulemiskirjeet lähetettiin myös kyseisille maanomistajille.

Asemakaavan muutoksen ehdotuksesta saatiin lausunnot Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölaotakunnalta sekä Pirkanmaan maakuntamuseolta. Lisäksi jätettiin 7 muistutusta. Muistutukset ovat kokonaisuudessaan kaavaseloſtuksen liitteenä.

Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunto:

”Kaavaluonnoksessa on otettu huomioon alueen kynäjalavaesiintymät sekä lisätty kaavamääräys velvollisuudesta liittää alueen rakennukset viemäriverkkoon. Lautakunnalla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.”

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto:

”Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta kaavaehdotuksesta. Hankkeeseen liittyen on suoritettu arkeologinen tarkkuusinventointi (Maanala Oy, 2020). Maakuntamuseo on tutustunut kaava-aineistoon ja toteaa seuraavaa.

Arkeologisessa inventoinnissa kaava-alueella on löytynyt kolme huomioonotettavaa kohdetta: kiinteä muinaisjäännös, historiallinen asuinpaikka Ylivesi/Tyrkkölä (mj-tunnus 1000039383) sekä kaksi muuta kulttuuriperintökohdetta, historiallisen ajan viljelyröykkiöt Halkoniemi (1000039384) ja Peltomaa (1000039385). Kohteet on merkitty kaavakarttaan osa-aluerajauksina (sm-1 ja s-14).

Kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu niihin kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kielletty (MML 1 §). Kiinteään muinaisjäännökseen kuuluu lisäksi sellainen maa-alue, joka on tarpeen jäännöksen säilymiseksi sekä jäännöksen laadun ja merkityksen kannalta välttämättömän tilan varaamiseksi sen ympärille (MML 4 §).

Maakuntamuseo huomauttaa, että kaavaan merkitty venesataman aluevaraus (LV) ulottuu inventoinnissa todetun kiinteän muinaisjäännöksen, historiallisen asuinpaikan, koillisosaan ja on siten ristiriidassa muinaismuistolain kanssa. Muinaisjäännöksen kyseinen osa on peltoa. Muinaisjäännösalueelle ei tule osoittaa muuttuvaa maankäyttöä, joka voi vaarantaa arkeologisen kohteen säilymisen. Venesataman aluevarausta ei voida merkitä kiinteän muinaisjäännöksen alueelle tai sen lähiympäristöön ilman riittäviä arkeologisia tutkimuksia (koekaivauksia), joissa selvitetään muinaisjäännöksen ko. osan säilyneisyys ja tarkka laajuus. Kaavaehdotus ei ole tältä osin hyväksyttävissä. Asiasta tulee neuvotella MML 13 §:n edellyttämällä tavalla.

Sm-merkinnän kaavamääräystä tulee täydentää Museoviraston antaman ohjeen mukaisesti lauseella: Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Myös kulttuuriperintökohteen merkintään (s-14) liittyvää kaavamääräystä tulisi täydentää lauseella: Suuremmista kohdetta koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseon) kanssa.

Aiemmassa lausunnossa pyydetty tiedot kaava-alueen rakennetusta ympäristöstä on lisätty kaavaselostukseen. Rakennetun ympäristön ja maiseman osalta maakuntamuseolla ei näin ollen ole hankkeesta huomautettavaa.

Korjattu kaavaehdotus pyydetään toimittamaan nähtäväksi Pirkanmaan maakuntamuseoon. Myös mahdollinen kaavan hyväksymispäätös valitusosoituksineen tulee lähettää viipymättä maakuntamuseoon.”

Kaavoituksen vastine:

Kaavamerkintöihin lisätään maakuntamuseon esittämät täydennykset. Lisäksi venevalkaman/venesataman (LV) aluevarauksen rajausta muutetaan siten, ettei sille sijoitu muinaisjäännösalueita.

Yksityishenkilön muistutus 5.10.2020 (tiivistetysti):

Muistutuksessa todetaan, että Halkoniemen alue kuuluu Tyrkkölän kylään, eikä Viholaan, kuten kaavaehdotuksessa on esitetty. Lisäksi muistutuksessa kerrotaan, että kaavamuutosta vastustetaan seuraavista syistä:

- Rakentaminen lisää liikennettä alueen tiestöllä, eikä tiestön kunto sitä salli. Pelkona on, että Halkoniemen alueelle puhkaistaan uusia reittejä.
- Saunan käyttö aiheuttaa häiriötä asukkaille (mm. häiriökäyttäytymistä)
- Alueen ulkoilureiteiltä ei ole järvimaisemaa rannan pusikkoisuuden takia.
- Kynäjalavien suojelu on hyvä asia, mutta suojelun kannalta paras tapa olisi raivata sen kasvua haittaavaa kasvustoa.
- Rantaviivan ja kevyen liikenteen väylän välisen kaistaleen ”suojeleminen luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja uhanalaisten lajien elinympäristön säilyttämiseksi” on idioottimainen. Rannan ryteikön raivaamista kannatetaan.

- Kaavamuutoksesta tulee luopua. Epäilyks kuitenkin, ettei asukkaiden vastalauseilla ole Nokialla merkitystä.

Kaavoituksen vastine:

Hallinnollisessa jaossa Halkoniemi kuuluu Viholan kaupunginosaan. Viholan ja Tyrkkölän kaupunginosien raja näkyy kaavakartassa alueen länsiosassa.

Yleinen sauna on sijainnut Halkoniemessä vuodesta 2001. Nykyisellään saunalla on noin 26000 käyntikertaa vuodessa ja keskimäärin n. 90 käyntikertaa saunan aukiolopäivinä. Ajoneuvoliikenteen kulku alueelle tapahtuu pääosin Ojanteentieltä ja myöhemmin siltä risteävää pysäköintialueelle johtavaa ajoyhteyttä pitkin. Asemakaavan muutoksella saunalle mahdollistuu korkeintaan 43 k-m²:n suuruinen laajennus. Laajennus olisi kooltaan vähäinen, eikä sen voi todeta aiheuttavan merkittävää lisäystä alueen liikennemääriin. Nokian kaupungin infrapalvelut tarkkailee alueen liikennettä ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin.

Saunatoiminnan ei itsessään voi todeta olevan merkittäviä häiriöitä aiheuttavaa toimintaa.

Halkoniemen rannoilla kasvaa runsaasti uhanalaisia ja rauhoitettuja kynäjalavia. Asemakaavaan on osoitettu ympäristönsuojelun lausunnon perusteella kynäjalavien kasvualueille alueen osa (/s-3), jota ylläpidetään siten, että luonnon monimuotoisuus turvataan ja uhanalaisten lajien elinympäristö säilyy suotuisana. Kynäjalavien suojelun eteen tehtäviä toimenpiteitä ei kuitenkaan ohjata asemakaavalla. Ympäristönsuojelu on vastuussa kyseisellä alueella tehtävistä suojelutoimenpiteistä.

Muistutuksessa esitettyjen asioiden pohjalta ei ole tarvetta tehdä muutoksia kaavaehdotukseen.

As Oy Viholanrannan muistutus 6.10.2020 (tiivistetysti)

- Suurin huoli on lisääntyvä liikenne jo nyt vilkkaalla Ojanteentiellä. Liikenteestä on aiheutunut jo nykyisellään vaaratilanteita.
- Miten autot mahtuvat 27 autopaikan pysäköintialueelle? On jo nykyisellään usein täynnä. Miten kaupunki aikoo puuttua luvattomaan pysäköintiin alueella?

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

- Miten rakennuksia voi olla kaavoittamattomalla alueella?
- Talviuimarit ovat toisinaan evänneet pääsyn saunaan muilta kuin jäseniltä. Savusauna pelkästään jäsenille. Miten yleisen saunan termiä noudatetaan?
- Saunaa käytetään yömyöhään asti. Aukioloajat aiheuttavat häiriötä.

Kaavoituksen vastine:

Palaute alueen liikenteestä on välitetty tiedoksi kaupungin infrapalveluille. Infrapalvelut tarkkailee alueen liikennettä ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin. Puistosuunnitelman mukaisesti alueelle on rakennettu 27 autopaikan pysäköintialue. Pysäköintialue tukee virkistysalueen ja myös yleisen saunan käyttöä. Myös paikkojen määrän tarvetta tarkkaillaan. Luvattoman pysäköinnin valvonnasta vastaa pysäköinnin valvonta.

Rakennuksia ei ole rakennettu kaavattomalle alueelle. Alue on voimassa olevassa kaavassa virkistysaluetta. Virkistysalueille on mahdollista rakentaa alueen tarkoitukseen soveltuvia vähäisiä rakennelmia (MRA 47 §). Olemassa oleville rakennuksille on myönnetty rakennusluvat vuosina 2001 ja 2006. Tehtävällä asemakaavan muutoksella osoitetaan rakennusala ja rakennusoikeus, jotta saunaa olisi mahdollista esimerkiksi laajentaa.

Asemakaavalla ei voida ohjata yleisen saunan aukioloaikoja tai jäsenyysehtoja.

Muistutuksessa esitettyjen asioiden pohjalta ei ole tarvetta tehdä muutoksia kaavaehdotukseen.

25 henkilön allekirjoittama muistutus 7.10.2020 (tiivistetysti):

Muistutuksen mukaan alueella ollaan ihmeissään, että mistä kaavamuutoksessa on kyse:

- Mistä asemakaavan muutos esityksessä oikein kyse? Halkoniemen rantaan luvattiin uimaranta ja osittain sitä sinne tehtiinkin mutta kesken se jäi.
- Onko nyt kyse Nokian talviuimareiden hallussa pitämän saunan laajennuksesta saunarakennukselle v.2001 ja savusaunalle v.2006 ei ole asemakaavassa osoitettu rakennusoikeutta eikä rakennuspaikkaa ja kaiken lisäksi savusauna on tehty melkein rantaan kiinni ja nyt halutaan vielä lisätä rakennusta.

- Saunojen kävijämäärät kuormittavat Ojanteentien liikennettä ja aiheuttaa vaaratilanteita. Liikennemäärät ja ajonopeudet ovat suuria. Nopeusrajoitukseksi riittäisi 20 km/t tai 30 km/t.
- Saunan aukioloajat ovat erikoisia, sillä saunalle on kulkua yömyöhään kuutena päivänä viikossa. Tämä aiheuttaa rauhattomuutta.

Kaavoituksen vastine:

Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa yleisen saunan ja siihen liittyvän uintipaikan kehittäminen. Nykyisessä tilanteessa esimerkiksi saunan laajentaminen ei ole mahdollista, sillä rakennusoikeutta ei ole kaavassa osoitettu. Kaavamuutoksella tilannetta selkiytetään osoittamalla lähivirkistysalueelle rakennusala ja rakennusoikeus yleiseen käyttöön tarkoitetuille saunarakennuksille. Yleisen saunan alueelle osoitetaan rakennusoikeudeksi 150 k-m², mikä mahdollistaisi saunalle n. 43 k-m² suuruisen laajennuksen.

Nykyiset rakennukset sijaitsevat hyvin lähellä rantaviivaa. Kaavamuutoksessa rakennusalan raja on osoitettu siten, ettei lisärakentamista ole mahdollista toteuttaa enää nykyistä lähemmäksi rantaviivaa.

Palaute alueen liikenteestä on välitetty tiedoksi kaupungin infrapalveluille, joka tarkkailee alueen liikennettä ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin. Nopeusrajoituksia ei ole mahdollista ohjata asemakaavalla.

Saunan aukioloajoihin ja siitä aiheutuviin häiriöihin liittyvä palaute välitetään tiedoksi kaupungin tilapalveluihin. Aukioloaikoihin ei ole mahdollista vaikuttaa asemakaavalla.

Muistutuksessa esitettyjen asioiden pohjalta ei ole tarvetta tehdä muutoksia kaavaehdotukseen.

Yksityishenkilön muistutus 8.10.2020 (tiivistetysti):

- Alueen virkistyskäyttö on huomattavaa. Alueen liikenne on lisääntynyt ja pysäköintitarve ranta-alueella kasvanut.
- Kaavassa haetaan virkistysalueella olevien rakennusten hyväksyntää ja rakennusalan laajennusta. Nokian Talviuimarit ry:n jäsenmäärää halutaan lisätä.

- Päivärinteentie, Ojanteentie alue ja kevyenliikenteenväylät ovat erittäin vaarallisia. Lisääntynyt liikenne on vähäistä suurempi haitta turvattomalle tieverkostolle. Autojen paikoitusalue sellaisenaan ei tule jatkossa riittämään. Jo nyt varsinaista ranta-aluetta käytetään parkkipaikkana.
- Paikoitusalueen ja saunan käyttäjille ei ole osoitettu lainkaan varsinaista tietä, ainoastaan ajoyhteys Ojanteentieltä puistokäytävää pitkin, joka ei ole tarkoitettu päivittäistä ajoneuvoliikennettä varten.
- Ajoyhteys LV-alueelle on vaarallisesta mutkasta mäen alta Ojanteentieltä. Suunnittelu vaatii jatkoselvittelyä.
- Avantouintiharrastukseen tulisi osoittaa kulkuyhteyksiltään parempi paikka.

Kaavoituksen vastine:

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa yleisen saunan ja siihen liittyvän uintipaikan kehittäminen. Kaavamuutoksella osoitetaan lähivirkistysalueelle rakennusala ja rakennusoikeus yleiseen käyttöön tarkoitetuille saunarakennuksille. Kaavamuutoksen tavoitteisiin ei kuulu Nokian Talviuimareiden jäsenmäärän kasvattaminen, kuten muistutuksessa esitettiin.

Halkoniemen alue on suosittua ulkoilualueutta ja lisäksi saunalla on nykyisellään noin 26000 vuosittaista käyntikertaa. Alueelle on toteutettu vuonna 2017 laaditun puistosuunnitelman mukaisesti 27 autopaikan pysäköintialue, jolle on ajoyhteys Ojanteentieltä. Kyseistä väylää ei ole osoitettu tieksi tai kaduksi, koska se on luonteeltaan virkistysalueen käyttöä tukevalle pysäköintialueelle johtava ajoyhteys.

Asemakaavan muutoksella saunalle mahdollistuu korkeintaan 43 k-m²:n suuruinen laajennus. Laajennus olisi kooltaan vähäinen, eikä sen voi todeta aiheuttavan merkittävää lisäystä alueen liikennemääriin. Nokian kaupungin infrapalvelut tarkkailee alueen liikennettä ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin.

Ohjeellinen ajoyhteys venevalkama-alueelle (LV) on säilytetty aiemmin voimassa olleesta vuonna 1986 hyväksytystä asemakaavasta. Kyseinen yhteys ei ole toteutunut. Toteuttaminen vaatisi varmasti tarkempaa suunnittelua, kuten myös muistutuksessa tuotiin esille. Ajoyhteys kuitenkin säilytetään kaavassa ohjeellisena aluevarauksena.

Muistutuksessa esitettyjen asioiden pohjalta ei ole tarvetta tehdä muutoksia kaavaehdotukseen.

2 henkilön allekirjoittama muistutus 8.10.2020 (tiivistetysti):

- Vaikka liikenne ja sen järjestelyt on jätetty kaavoitusprosessin ulkopuolelle, tulisi liikenteen haitat huomioida kaavaa laadittaessa. Tämä on jätetty huomioimatta kaavaehdotuksessa.
- Kaavan mahdollistama saunan toiminnan kehittäminen lisää liikennettä entisestään, kun nykyiselläänkin saunan toiminnan kuormitus alueella on kestämaton ja täten aiheuttaa vaaratilanteita ja merkittävää viihtyisyyshaittaa.
- Ympäristön haittojen arviointi ja asukkaiden palautteen huomiointi kaavaluonnoksen kehittämisessä on ollut riittämätöntä. Saunan toiminnan kehittämisen ei tulisi tapahtua alueen asukkaiden kustannuksella.
- Savusauna on liian lähellä rantaa, eikä rakennuksille tulisi osoittaa rakennusoikeutta niin lähelle rantaviivaa. Saunarakennusten kohdalla ei ole huomioitu sopeutumista rantamaisemaan, vesien suojelua ja maisema-arvoja.
- Kynäjalava on otettu mallikkaasti huomioon. Alueen asukkaat, viihtyisyys, ulkoilumahdollisuudet, turvallisuus ja tätä kautta myös alueen kehittäminen parempaan suuntaan sen sijaan ei.
- Avantouinti ja saunominen ovat tervehenkisiä harrastuksia. Tässä tapauksessa paikka on huono ja luvattomasti rakennettu. Kuitenkin järkevällä maankäytön suunnittelulla saunatoiminnalle voitaisiin löytää parempi sijainti.
- On vaikeaa nähdä kuinka kyseisen asemakaavaehdotuksen hyväksyminen ja saunan toiminnan kehittäminen loisi parempaa elinympäristöä alueen asukkaille.

Kaavoituksen vastine:

Liikennettä ei ole jätetty huomioimatta kaavaehdotusta laadittaessa. Kaavoituksen tiedossa on, että Halkoniemen yleisellä saunalla on vuosittain noin 26000 käyntikertaa ja suurin osa ajoneuvoliikenteestä tapahtuu Ojanteentien ja siltä risteävän ajoyhteyden kautta. Kyseiset asiat on tuotu esille kaavaselostuksessa. Alueen liikennemäärät eivät ole niin suuria, että erillistä liikenneselvitystä olisi ollut tarpeellista tilata. Myöskään kaavan mahdollistamalla korkeintaan 43 k-m²:n suuruisella saunan laajennuksella ei voi todeta olevan merkittäviä vaikutuksia liikenteeseen. Kaavan yhteydessä saadut palautteet alueen liikenteestä (mm.

nopeudet ja liikenneturvallisuus) on välitetty tiedoksi kaupungin infrapalveluille. Infrapalvelut tarkkailee liikennettä ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin.

Muistutuksessa todetaan, että ympäristön häiriöiden ja asukkaiden palautteiden huomioiminen on ollut riittämätöntä. Osallisilla on ollut mahdollista vaikuttaa kaavan sisältöön ensin luonnosvaiheessa ja myöhemmin kaavaehdotuksen ollessa nähtävillä. Kaavaluonnoksesta jätettiin kaksi mielipidettä. Molempiin mielipiteisiin laadittiin kaavoituksen vastineet. Kumpikaan jätetty mielipide ei sisältänyt asioita, jotka olisivat aiheuttaneet tarvetta muuttaa hankkeen tavoitteita. Mielipiteissä olleet huomiot alueen liikenteestä on jo tuolloin välitetty tiedoksi kaupungin infrapalveluille.

Saunarakennuksia ei ole rakennettu luvattomasti, kuten muistutuksessa todetaan. Rakennuksille on myönnetty rakennusluvat vuosina 2001 ja 2006. Nykymääräyksiin verraten rakennukset on rakennettu lähelle rantaa. Kaavalla ei ole kuitenkaan tarvetta puuttua niiden rantaetäisyyksiin, sillä kyse on olemassa olevista rakennuksista. Kaavassa osoitettu rakennusalan raja on osoitettu siten, ettei rakentamista ole enää mahdollista toteuttaa lähemmäksi rantaviivaa. Koska kyse on olemassa olevista rakennuksista, ei sopeutumista maisemaan ole ollut tarpeen arvioida kaavam muutoksen yhteydessä. Vesiensuojeluun liittyvissä asioissa on luotettu ympäristönsuojelun lausuntoihin. Ympäristönsuojelun lausunnon perusteella kaavaehdotukseen lisättiin määräys, että rakennukset tulee liittää viemäriverkkoon.

Viihtyisyys ja elinympäristön laatu ovat monilta osin ihmisten omakohtaisista kokemuksista määräytyviä. Toisille viihtyisyyttä ja elinympäristön laatua lisäävä toiminta voi toisille näyttäytyä päinvastaisena. Esimerkiksi Halkoniemen yleisen saunan kävijämäärät osoittavat, että saunominen ja avantouinti Halkoniemessä ovat suosittu vapaa-ajanvieton muoto. Toisaalta myös osa lähiympäristön asukkaita kokee sen myös häiritseväenä toimintona. Vaikutuksia arvioidessa ei täten voi todeta, että yleisen saunan toiminta alueella olisi viihtyisyyden ja elinympäristön laadun kannalta yksinomaan haitallista.

Muistutuksessa esitettyjen asioiden pohjalta ei ole tarvetta tehdä muutoksia kaavaehdotukseen.

Yksityishenkilön muistutus 9.10.2020 (tiivistetysti)

- Suurin pelko on Ojanteentien surkea kunto ja jatkuvasti lisääntyvä automäärä. Huolista on usean asukkaan toimesta useita vuosia informoitu myös kaupungin virkamiehiä.
- Ennen, kuin suunnitellaan liikennemäärien lisäämistä, Ojanteentie on kunnostettava liikennöitävään kuntoon.
- LV-alueen merkintä kiinnitti huomiota. Merkitty jo vanhassa kaavassa. Ajoyhteiden osoittaminen alueelle on tarpeeton. Merkinnät tulisi poistaa kaavasta.
- Auraustoimenpiteet olleet puutteellisia alueella.

Kaavoituksen vastine:

Ojanteentien kunnosta ja liikenteestä on saatu palautetta kaavaa valmisteltaessa. Palautteet on välitetty kaupungin infrapalveluille, joka tarkkailee liikennetilannetta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin. Liikennemäärät eivät ole Ojanteentiellä niin suuria, että kaavan yhteydessä olisi ollut tarpeen toteuttaa erillistä liikenneselvitystä. Kaavamuutoksen myötä mahdollistuvalla n. 43 k-m²:n suuruisella yleisen saunan laajentamisella ei voi todeta olevan merkittäviä vaikutuksia liikennemääriin.

Venevalkama-alueen (LV) aluevaraus ja sille johtava ajoyhteys ovat olleet jo vuonna 1986 hyväksytyssä asemakaavassa. LV-alueella on nykyisellään venerantaa, mutta varsinainen ajoyhteys alueelle ei ole toteutunut. Kyseisen ohjeellisen ajoyhteyden paikalla on nykyisellään kapea polku. Ohjeellisen ajoyhteyden merkintä ei mahdollista varsinaisen tien tai kadun rakentamista. Alueella on runsaasti venepaikkoja, joten LV-alueen ja sinne osoitetun ohjeellisen ajoyhteyden merkinnän säilyttäminen on perusteltua.

Muistutuksessa esitetyt huomiot alueen väylien kunnossapidosta välitetään tiedoksi infrapalveluille. Kunnossapitoon liittyviä asioita ei käsitellä asemakaavassa.

Muistutuksessa esitettyjen asioiden pohjalta ei ole tarvetta tehdä muutoksia kaavaehdotukseen.

Suomen luonnonsuojeluliiton Nokian yhdistys ry:n muistutus 9.10.2020 (tiivistetysti):

- Asemakaavaehdotuksessa alueen rantavyöhykkeessä on lukuisia kaupungin aiemmin osoittamia vuokrattavia venepaikkoja. Ennen asemakaavaehdotuksen hyväksymistä kaava-alueen veneiden säilytys tulee selvittää ja ratkaista rauhoitetun lajin säilymisen ja muinaisjäännösten koskemattomuuden turvaavalla tavalla. Veneiden asianmukainen säilyttäminen rauhoittaisi kynäjalavaa kasvavat kostean lehdon ranta-alueet.
- Saunan 43 k-m²:n suuruinen laajennus mahdollistaisi käyttäjämäärän kasvun vähintään kolmanneksella. Kaavaehdotuksen puutteena on, että ehdotuksessa ei ole arvioitu tulevan isomman saunan ja käyttäjämäärän kasvun aiheuttamia ajoneuvoliikenteen lisääntymisen vaikutuksia, riskejä ja seurauksia. Liikenteen lisääntymiseen liittyvää riskiä ei voi ohittaa asemakaavaehdotuksen kaavatekstin ylimalkaisella toteamalla liikenteen lisääntymisestä. Ehdotamme suunnitellun saunan laajennuksen tuoman käyttäjämäärän kasvun ja liikenteen riskien ja haittojen uudelleen arviointia.

Kaavoituksen vastine:

Alueen venepaikkatilanne on tiedossa. Veneitä on alueen rannoilla huomattavasti kaavassa osoitettua LV-aluetta laajemmalla. Asemakaavalla ei kuitenkaan tehdä aluevarausta tarkempaa suunnitelmaa venepaikkojen sijainneista alueella.

Liikennemäärät eivät ole Ojanteentiellä niin suuria, että kaavan yhteydessä olisi ollut tarpeen toteuttaa erillistä liikenneselvitystä. Kaavamuutoksen myötä mahdollistuvalla n. 43 k-m²:n suuruksella yleisen saunan laajentamisella ei voi todeta olevan merkittäviä vaikutuksia liikennemääriin.

Muistutuksessa esitettyjen asioiden pohjalta ei ole tarvetta tehdä muutoksia kaavaehdotukseen.

4.6 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

10.1.2020 kuulutus vireilletulosta.

11.2.2020 kaupunkikehityslautakunta päätti asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavamuutoksen luonnoksen nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten.

19.2.–20.3.2020 osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavaluonnos olivat nähtävillä.

1.9.2020 kaupunkikehityslautakunta päätti asettaa asemakaavan muutoksen ehdotuksen nähtäville.

9.9. – 9.10.2020 kaavaehdotus oli nähtävillä.

5 Asemakaavan kuvaus

5.1 Kaavan rakenne ja aluevaraukset

Kaavoitettava alue säilyy lähivirkistysalueena (VL). VL-alueelle osoitetaan rakennusala, jolle saa sijoittaa yleiseen käyttöön tarkoitettuja saunarakennuksia (sa-2). Rakennusalan rakennusoikeudeksi osoitetaan 150 k-m². Virkistysalueelle osoitetaan yleiskaavan mukaisesti ulkoilureitti.

Kaava-alueelle sijoittuu venesatama-aluetta (LV), joka säilytetään kaavamuutoksella. Venesatama-alueelle osoitetaan ohjeellinen ajoyhteys virkistysalueen lävitse. Ajoyhteys on osoitettu voimassaolevassa kaavassa, mutta nyt sen reittiä muutettiin vähäisästi.

Kynäjalava-alueet merkitään kaavaan /s-3-merkinnällä. Merkinnällä osoitetaan alue, jota ylläpidetään siten, että luonnon monimuotoisuus turvataan ja uhanalaisten lajien elinympäristö säilyy suotuisana.

Arkeologisen tarkkuusinventoinnin löydösten seurauksena kaavassa osoitetaan alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös (sm-1). Lisäksi osoitetaan alueen osia, joilla olevat kulttuuriperintökohteet tulee säilyttää (s-14).

Kaavaan on lisätty myös muu määräys, jonka mukaisesti rakennukset tulee liittää viemäriverkkoon.

5.2 Kaavan vaikutukset

Asemakaavan muutoksella osoitetaan rakennusala ja rakennusoikeus yleiseen käyttöön tarkoitetuille saunarakennuksille. Nykyään virkistysalueella on rakennuksia 107 k-m². Yleisen saunan rakennusalueelle osoitetaan rakennusoikeutta 150 k-m². Siten lisärakentamista on mahdollista tehdä korkeintaan 43 k-m². Korkeintaan 43 k-m² lisärakentaminen ei voi tulkita olevan vaikutuksiltaan merkittävää rakentamista.

Asemakaavan muutoksessa huomioidaan alueen luontoarvot. Rakennusala sijoitetaan siten, ettei se aiheuta haittaa rauhoitetuille kynäjalaville. Kynäjalavien suojelua edistetään myös osoittamalla kasvualueille suojelumerkintä /s-3. Tällä voi olla myönteisiä vaikutuksia kynäjalavien rauhoittamiselle.

Arkeologisen tarkkuusinventoinnin perusteella kaavaan on merkitty kiinteän muinaisjäännöksen paikka sekä kolme muuta kulttuuriperintökohdetta. Kaavoituksella on siten myönteisiä vaikutuksia kulttuuriympäristön suojelemiselle.

Yleiseen käyttöön tarkoitettujen saunarakennusten rakennusalan sijoittuminen ei aiheuta haittaa alueen muulle ulkoilu- ja virkistyskäytölle, sillä se sijoittuu nykyisten rakennusten kohdalle. Kaavaan merkitään osayleiskaavan mukainen ulkoilureitin varaus. Ajoneuvoliikenteen reitti virkistysalueen pysäköintialueelle on puistokäytävää pitkin Ojanteentieltä. Ajoneuvoliikenteestä voi olla ajoittaista haittaa kyseisellä puistokäytävällä kulkeville. Se ei kuitenkaan aiheuta haittaa laajemmin alueen ulkoilu- ja virkistyskäytölle.

Asemakaavan muutos mahdollistaa yleisen saunan ja laajemmin Halkoniemen virkistysalueen ja sillä toimivan uimapaikan kehittymisen. Siltä osin kaavamutoksella on myönteisiä vaikutuksia alueen virkistyskäytölle.

Kaavamutoksella osoitettava lisärakennusoikeuden määrä on vähäinen. Sillä ei voi todeta olevan merkittäviä vaikutuksia alueen liikenteeseen. Luonnosvaiheen mielipiteissä esitettiin huomioita alueen liikenteestä. Kyseiset huomiot on välitetty kaupungin infrapalveluille tiedoksi.

6 Asemakaavan toteutus

Kaava voidaan toteuttaa sen saatua lainvoiman.

Nokialla 4.11.2020

Markus Aittola
Kaavasuunnittelija

Kari Stenlund
Maankäyttöjohtaja

Hanke

Aloite

Suunnitteluvaihe

A detailed map of the Tyrkkölä area in Helsinki. The map shows a network of streets including Vuokkokatu, Orvokkikatu, Raikantie, Hakaniementie, Olantie, and Hasselbackantie. Green spaces are highlighted in light green, and water bodies like Kurjenhännänlahti, Peltomaanlahti, and Hasselbacka are shown in light blue. The area is bordered by Kurjenhännäntie to the north and Viholanranta to the east.

Kuva: Halkoniemi kartalla (Maanmittauslaitoksen taustakartta 13.8.2020)

Lähtötiedot ja nykytilanne

Maanomistus

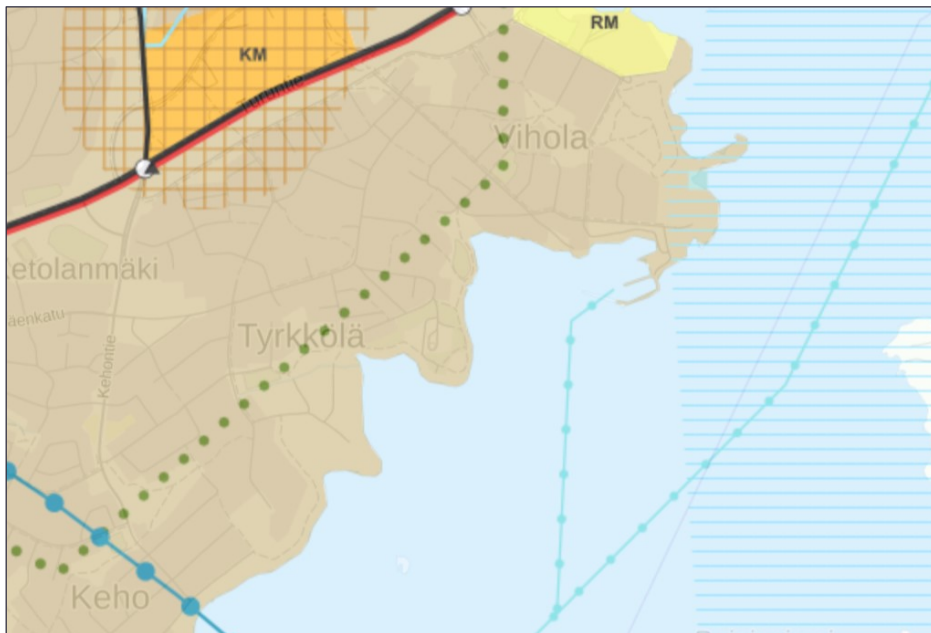
Suunnitteluvuoro on kaupungin omistuksessa.

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Maakuntakaava

Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssä alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Merkinnällä osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen rakentamisalueet. Merkintä sisältää niihin liittyvät pääväyliä pienemmät liikennealueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet, paikallisesti merkittävät ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat teollisuusalueet sekä paikallisesti merkittävät virkistys- ja suojelun alueet ja ulkoilureitit.

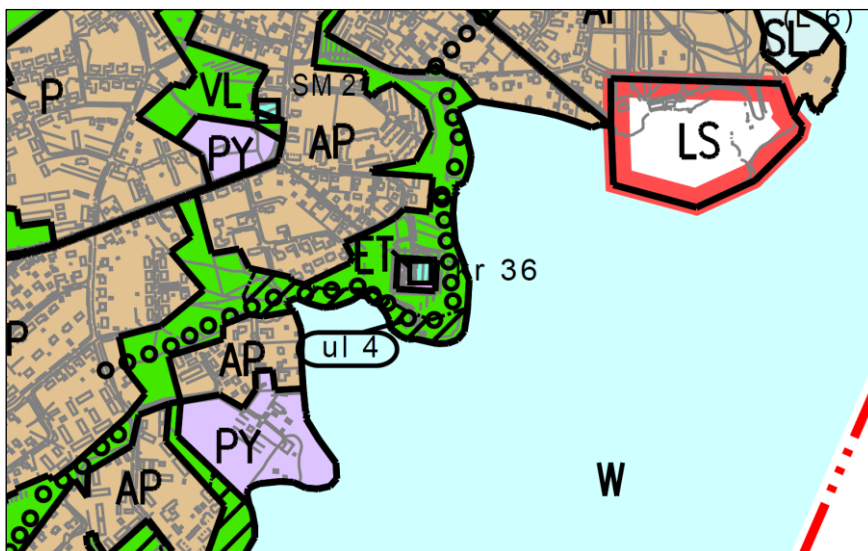
Alueelle on osoitettu myös ulkoilureitti (Nokia-Ellivuori). Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset ulkoilureitit. Merkintä osoittaa ensisijaisesti tarpeen reitille. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureitin toteuttamisedellytykset osana maakunnallisesti ja seudullisesti toimivaa reitistöä. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota luonnonarvojen säilymiseen suuntaamalla reitit kulutusta kestäville alueille.

Kuva: Ote Pirkanmaan maakuntakaava 2040:stä

Yleiskaava

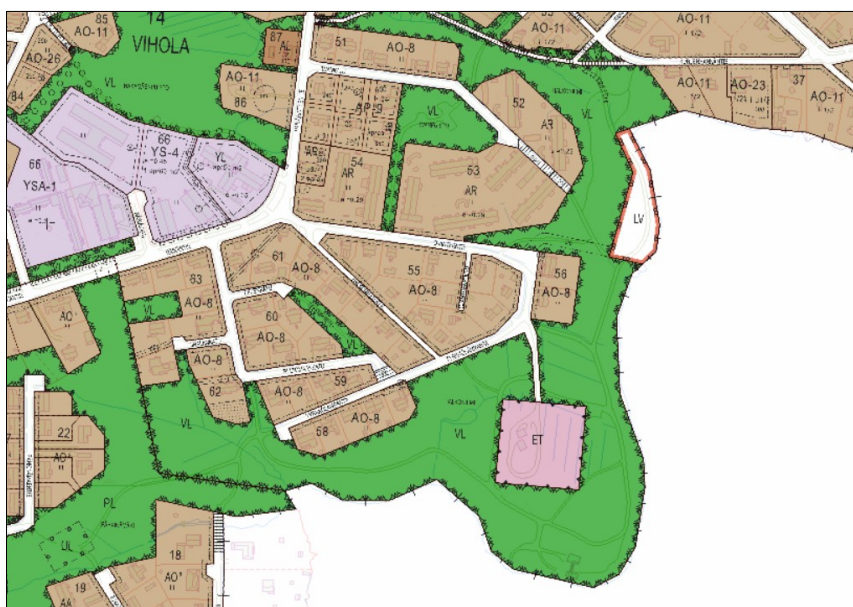
Oikeusvaikutteisessa keskustaajaman osayleiskaava 2010:ssä alue on virkistysaluetta, jolle on osoitettu ulkoilureitti. Lisäksi Halkoniemen ympäristön rannoilla on ul-4-aluetta, joka on uhanalaisten kasvien kasvualuetta.

Kuva: Ote keskustaajaman osayleiskaava 2010:stä.

Asemakaava

Kaavamuutos sijoittuu voimassa olevien asemakaavojen VI:28, Vih:2, Vih:4, Vih:11 ja 14:24 alueelle. Koko alue on asemakaavassa virkistysaluetta, lukuun ottamatta LV-merkinnällä olevaa venesatama-aluetta.

Kuva: Ote alueen ajantasa-asetmakaavasta (ei mittakaavassa)

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Tavoitteet

Voimassa olevan kaavan mukaisella Halkoniemen virkistysalueella toimii yleinen sauna ja siihen liittyvä uintipaikka. Saunalle ei ole osoitettu kaavassa rakennusoikeutta tai rakennusala. Asemakaavan tavoitteena on osoittaa virkistysalueelle rakennusala ja rakennusoikeus yleiseen käyttöön tarkoitetuille saunarakennuksille. Kaavamuutos mahdollistaisi yleisen saunan alueen kehittämisen.

Osalliset

Osallisia ovat naapurikiinteistöjen omistajat, Pirkanmaan ELY-keskus, Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta, Pirkanmaan maakuntamuseo sekä kaikki, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Asemakaavoituksen vireilletulosta on ilmoitettu kuulutuksella 10.1.2020.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetään nähtävillä koko kaavaprosessin ajan.

Asemakaavaluonnos asetetaan nähtäville kaupunkikehityspalveluiden ilmoitustaululle ja internetiin kaupungin kotisivulle. Osallisilla on oikeus jättää mielipide luonnoksesta nähtävilläolon aikana. Nähtävilläolosta tiedotetaan lehtikuulutuksella Nokian Uutisissa. Lisäksi asiasta ilmoitetaan kirjeitse kohdealueen naapurikiinteistöjen omistajille sekä Pirkanmaan ELY-keskukselle. Kaavaluonnoksesta pyydetään lausunto Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalta ja Pirkanmaan ELY-keskukselta. Lisäksi pyydetään tarvittaessa myös muita lausuntoja. Luonnoksesta saatu palaute huomioidaan asemakaavan ehdotusta valmisteltaessa.

Asemakaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Osallisilla on oikeus jättää muistutus kaavaehdotuksesta nähtävilläolon aikana. Nähtävilläolosta tiedotetaan kaupungin internet-sivuilla ja virallisella ilmoitustaululla. Lisäksi kaavasta tiedotetaan kirjein muussa kunnassa asuvia maanomistajia. Luonnosvaiheen jälkeen laajennetun kaava-alueen vuoksi kaavoitettavalla alueella on uusia naapureita. Myös heitä tiedotetaan kirjein. Kaavaehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot.

Asemakaavan muutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto. Päätöksestä ilmoitetaan kuulutuksella kaupungin internet-sivuilla ja virallisella ilmoitustaululla. Kaupunginvaltuuston päätökseen voi hakea muutosta valittamalla 30 päivän kuluessa.

Kaavan vaikutusten arviointi

Asemakaavan vaikutukset arvioidaan MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n edellyttämällä tavalla.

Käsittelyaikataulu

Kaavaluonnos oli nähtävillä yhdessä osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa 19.2.–20.3.2020

Kaavaehdotus oli nähtävillä 9.9. – 9.10.2020. Tavoitteena on hyväksyä kaava vuoden 2020 aikana.

Valmistelu

Kaavamuuotos laaditaan Nokian kaupungin kaavoitusyksikössä. Suunnittelijana toimii kaavasuunnittelija Markus Aittola (p. 044 486 1622), jolta saa tarvittaessa lisätietoja hankkeesta. Osoite: Nokian kaupunki, kaavoitusyksikkö, PL 2, 37101 Nokia.
Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

Nokialla 4.11.2020

Markus Aittola
kaavasuunnittelija

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	536 Nokia	Täyttämispvm	29.10.2020
Kaavan nimi	Nokian kaupungin 14. (Vihola) kaupunginosan virkistysaluetta ja venesatama-aluetta sekä 6. kaupunginosan virkistysaluetta.		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	22.10.2020
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	10.01.2020
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	5,3594	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	5,3594

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	5,3594	100,0	150	0,00	0,0000	150
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	5,0652	94,5	150	0,00	0,0539	150
R yhteensä						
L yhteensä	0,2942	5,5			-0,0539	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

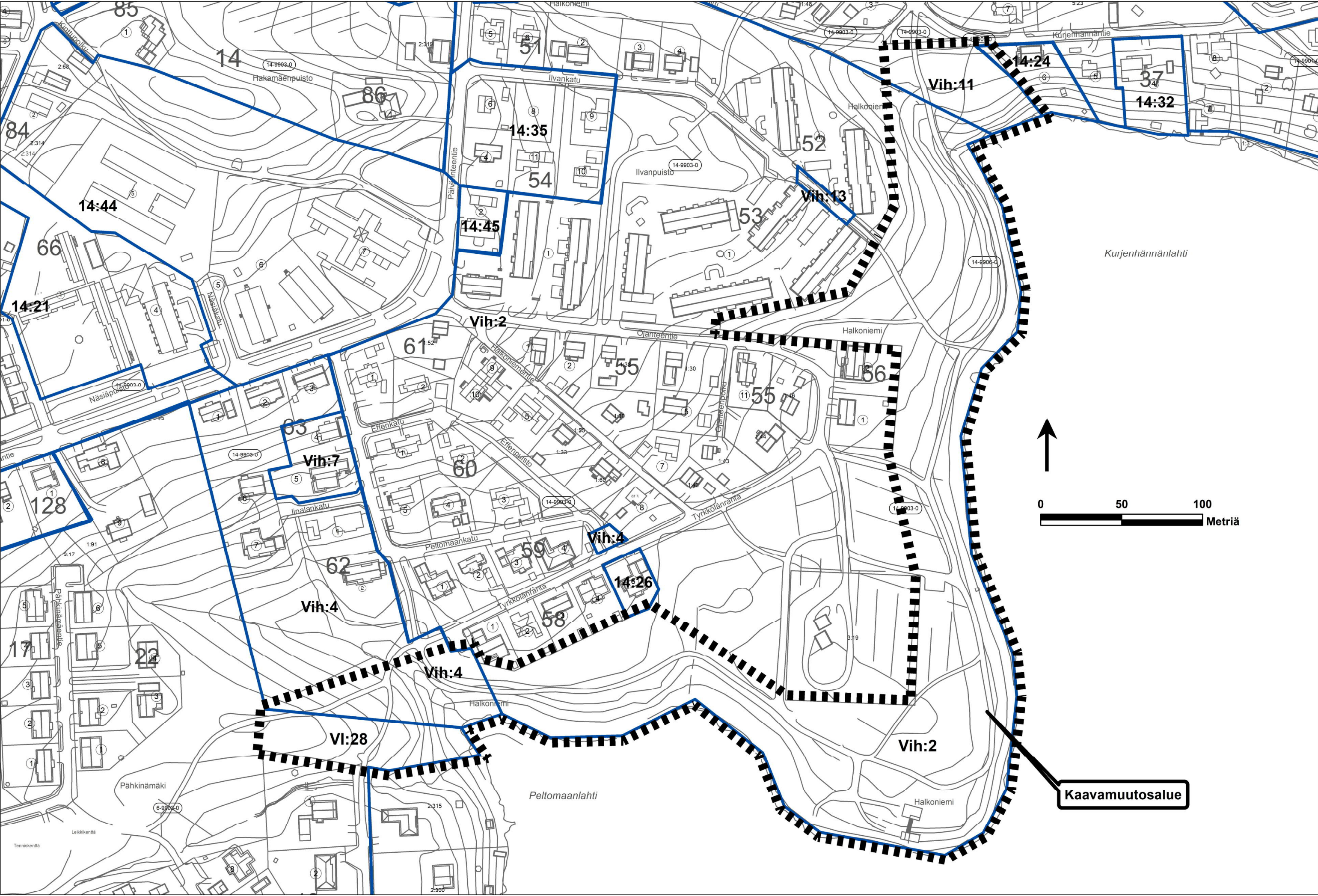
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k- m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k- m ² +/-]
Yhteensä	5,3594	100,0	150	0,00	0,0000	150
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	5,0652	94,5	150	0,00	0,0539	150
VL	5,0652	100,0	150	0,00	0,0539	150
R yhteensä						
L yhteensä	0,2942	5,5			-0,0539	
LV	0,2942	100,0			-0,0539	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Yksityishenkilön muistutus 5.10.2020

Halkoniemen alue kuuluu ikivanhaan Tyrkkölän kylään, ei Viholaan, kuten suunnitelmassa väitetään. Raja Tyrkkölän ja Viholan välillä kulkee ojassa, joka alkaa Hakamäen itäreunasta, kulkee entisen Voiman kaupan itäpuolitse, notkoa pitkin Kurjenhännänladden pohjukkaan.

Tyrkkölässä vastustetaan kaavamuutosta seuraavista syistä:

- 1) Yleisen saunan rakentamista Halkoniemeen, koska sen rakentaminen lisää liikennettä alueen tiestöllä, eikä nykyien tiestön kunto sitä enää salli. On pelkona, että joudutaan puhkaisemaan uusia reittejä halkoniemeen. Sitä ei kukaan halua, eikä salli. Yleisen saunan käyttö aiheuttaa häiriöitä asukkaille. Saunan valvomattomasta käytöstä koituu häiriökäyttäytymistä ja nuorison valattomuuksia aivan varmasti. Sitä ei haluta.
- 2) Alueen halki kulkee vilkkaasti käytetty, valaistu kevyen liikenteen väylä, joka on tärkeä eri liikuntalajien harrastajille päivittäiseen liikuntaan. Reitti on tärkeä läheisen järvensä ja sen tarjoaman maiseman takia ihmisen mielenterveydelle. Nyt tätä tärkeää mahdollisuutta ei ole kuitenkaan käytettävissä, koska järvimaisemaa ei näy rannan pusikkojen takia.
- 3) Asemakaavamuutoksessa otetaan aivan oikein voimakkaasti kantaa harvinaisen ja uhanalaisena suojeltavan kynäjalavan suojelemiseksi. Kuitenkin paras tapa kynäjalavan suojelemiseksi on sen kasvua haittaavan, sen kanssa samasta kasvualueesta kilpailevan haapa-, harmaaleppä-, paju-, raita-, tuomi-, ja pihlajaryteikön raivaaminen. Rantaviivan ja kevyen liikenteen väylän välisen kaistaleen ”suojeleminen luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja uhanalaisten lajien elinympäristön säilyttämiseksi”, tulevasta saunasta Peltomaanlahden pohjukkaan laskevaan ojan asti, on idioottimainen, vain pelkästä ilkeydestä tai jostain muusta syystä syntynyt ajatus. Nokialla löytyy kyllä paljon tärkeämpiäkin alueita luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Rannan ryteikköjen raivaamisen puolesta on lukuisa joukko lenkkeilijöitä, joiden osalta en ole pystynyt liikuntavammani takia keräämään mitään adressia. Toivon, että kaavamuutoshankkeista luovutaan, mutta luulen, ettei

näillä asukkaiden vastalauseilla on Nokialla omaksutun hallintotavan mukaan mitään merkitystä.

25 henkilön allekirjoittama muistutus 7.10.2020

Me Ojanteentien vanhat omakoti- ja rivitaloasukkaat olemme ihmeissämme Halkoniemen virkistysalueen asemakaavan muutosesityksestä.

Mistä asemakaavan muutos esityksessä oikein kyse? Halkoniemen rantaan luvattiin uimaranta ja osittain sitä sinne tehtiinkin mutta kesken se jäi.

Onko nyt kyse Nokian talviuimareiden hallussa pitämän saunan laajennuksesta saunarakennukselle v.2001 ja savusaunalle v.2006 ei ole asemakaavassa osoitettu rakennusoikeutta eikä rakennuspaikkaa ja kaiken lisäksi savusauna on tehty melkein rantaan kiinni ja nyt halutaan vielä lisätä rakennusta.

Tälläkin hetkellä saunojen kävijämäärät kuormittavat suunnattomasti Ojanteentien liikennettä voidaan puhua jopa liikennerrallista ja vaaratilanteita on tuon tuostakin, sillä alueella asuu lapsiperheitä, rollaattoreilla kulkevia vanhuksia ja myös meitä muita ihan tavallisia ihmisiä.

Liikennemäärät ovat suuret ja vauhti on todella kovaa, alueella on nykyisin 40 km/t rajoitus, mutta sekin on aivan liikaa, sinne riittäisi 20 km/t tai korkeintaan 30 km/t.

Saunan aukioloajat ovat hyvin erikoisia, sillä kulkua on yömyöhään 6 päivänä viikossa siis meillä ei ole yön- eikä päivän rauhaa.

Uiminen ja saunominen ovat hyviä harrastuksia, mutta ”kohtuus kaikessa kerjätessäkin” sanoo vanha suomalainen sananlasku. Olemme tietoisia, että me veronmaksajat maksamme suuren osan saunarannan kuluista.

Yksityishenkilön muistutus 8.10.2020

Me Viholan/Tyrkkölän asukkaat haluamme kaavoitukseen liittyen huomioida seuraavaa. Alueen monimuotoinen virkistyskäyttö on huomattavaa, tästä johtuen jo nyt on alueen liikenne lisääntynyt ja pysäköintitarve ranta-alueella kasvanut.

Kaavassa haetaan virkistysalueella olevien rakennusten hyväksyntää ja rakennusalan laajennusta, Nokian Talviuimarit ry:n jäsenmäärää halutaan lisätä.

Päivärinteentie ja Ojanteentie alue ja kevyenliikenteenväylät näihin liittyen ovat erittäin vaarallisia. Myös lisääntynyt liikenne on vähäistä suurempi haitta turvattomalle tieverkostolle. Yli 200 ajoneuvoa päivittäin ja uimareiden ilmoittama 26000 vuosikävijää on tiedossa alueen liikennettä tarkasteltaessa. Ei ole kyse pienestä haitasta. Lisäksi autojen paikoitusalue sellaisenaan ei tule jatkossa riittämään, jo nyt varsinaista ranta-aluetta käytetään parkkipaikkana.

Lisäksi paikoitusalueen ja saunan käyttäjille ei ole osoitettu lainkaan varsinaista tietä, ainoastaan ajoyhteys Ojanteentieltä puistokäytävää pitkin, joka ei ole tarkoitettu tällaista päivittäistä ajoneuvoliikennettä varten.

Asemakaavoituksessa on myös maininta Kurjenhännänlahden venesatama-alueesta, tänne yhteys on osoitettu erittäin vaarallisesta mutkasta mäen alta Ojanteentieltä. Tämä suunnittelu vaatii jatkoselvittelyä.

Huomautamme vielä, että yleisen saunan toiminnan tukemiseen ja ylläpitämiseen käytetyt varat tulevat Nokialaisten veronmaksajien maksettaviksi, tuloja tästä toiminnasta ei kaupungille ole, vaan ainoastaan alueella toimivalle yhdistykselle. Avantouintiharrastukseen tulisi osoittaa kulkuyhteyksiltään parempi paikka, uimarit kulkevat pääsääntöisesti omaa autoa käyttäen. Talviuimareiden on mahdollista harrastaa niillä uintipaikoilla, joita ympäristössä on jo nyt runsaasti tarjolla.

Viholassa/Tyrkkölässä tarvitaan tämä virkistysalue ja yleinen uimaranta kaikkien halukkaiden maksuttomaan käyttöön, alueen asukasmäärä on kasvussa. Uimarannan paikka on ollut vuosikymmenet Halkoniemessä, toivottavasti on jatkossakin.

Päivärinteentie, Halkoniementie, Tyrkkölänranta, Ojanteentie ja Ojanteenpolku asukkaiden puolesta.

2 henkilön allekirjoittama muistutus 8.10.2020

Kaavoitettava alue sijaitsee omakotitalovaltaisella asuinalueella Nokian Tyrkkölässä. Alueella on myös rivitaloja. Alue sijaitsee ranta-alueella. Asemakaavaehdotuksen lähtökohtana on saunan toiminnan ja uimapaikan kehittäminen.

Kaavoituksen yleinen päämäärä Nokian kaupungin nettisivujen mukaan, on ohjata maankäyttöä ja rakentamista ja liikenteen järjestämistä sekä alueen kehitystä. Tässä tapauksessa on otettu huomioon ainoastaan sauna ja saunarakennukset. Alueen kehityksen kannalta asemakaavan tulisi turvata viihtyisiä ja turvallinen asuinalue.

Alue ja ympäristö

Vaikka liikenne ja sen järjestelyt ovatkin jätetty tämän kaavoitusprosessin ulkopuolelle, tulisi liikenteen aiheuttama haitta ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa.

Halkoniemen saunalle kuljetaan pääasiassa Ojanteentien kautta. Tämä tosiasia on jätetty huomioimatta kaavaehdotuksessa täysin, kun se kuitenkin oleellisesti liittyy ympäristöhaittojen selvityksen piiriin.

Kaavan mahdollistama saunan toiminnan kehittäminen lisää liikennettä entisestään, kun nykyiselläänkin saunan toiminnan kuormitus alueella on kestämaton ja täten aiheuttaa vaaratilanteita ja merkittävää viihtyisyyshaittaa. Ympäristön haittojen arviointi ja asukkaiden palautteen huomiointi kaavaluonnoksen kehittämisessä on ollut riittämätöntä. Saunan toiminnan kehittämisen ei tulisi tapahtua alueen asukkaiden kustannuksella. Saunassa käydään, mutta alueella myös asutaan ja eletään.

Saunarakennukset sijaitsevat hyvin lähellä rantaa, rantavyöhykkeellä. Varsinkin savusaunan etäisyys herkästä Pyhäjärven rannasta on liian vähäinen, eikä rakennuksille tulisi osoittaa rakennusoikeutta eikä –alaa näin läheltä rantaviivaa.

Rantarakentamisessa tulisi erityisesti ottaa huomioon mm. rakennusten sopeutuminen

rantamaisemaan, vesien suojelu ja maisema-arvot. Kyseisten saunarakennusten kohdalla näin ei voida katsoa tapahtuneen.

Kaavaehdotuksessa kynäjalava on otettu mallikkaasti huomioon. Alueen asukkaat, viihtyisyys, ulkoilumahdollisuudet, turvallisuus ja tätä kautta myös alueen kehittäminen parempaan suuntaan sen sijaan ei.

Avantouinti ja saunominen ovat tervehenkisiä harrastuksia. Tässä tapauksessa paikka on huono ja luvattomasti rakennettu. Kuitenkin järkevällä maankäytön suunnittelulla saunatoiminnalle voitaisiin löytää parempi sijainti. Tällä tavoin upea Halkoniemen ulkoilu- ja virkistysalue voitaisiin kehittää sellaiseksi, että siellä olisi turvallista ja terveellistä kaikkien ulkoilla. Ehkä olemassa oleva ”uimarantakin” voitaisiin saattaa käytettävään kuntoon.

Vaikutukset

Asemakaavan hyväksymisellä on hyvin pitkäaikainen vaikutus. On vaikeaa nähdä kuinka kyseisen asemakaavaehdotuksen hyväksyminen ja saunan toiminnan kehittäminen loisi parempaa elinympäristöä alueen asukkaille. Asemakaavan muutoksen selostuksessa puhutaan 26 000 kävijästä. Todellisuudessa kyse lienee 26 000 käynnistä. Kävijöiden määrä lienee pienempi, paljonkin. Kuitenkin 26000 käyntiä tarkoittaa 26000:tta kulkua alueen läpi kahteen suuntaan ja valitettavan usein autolla. Tämä viittaakin siihen, että saunan käyttäjät tulevat pääasiassa kaavan vaikutuspiirin alaisen asuinalueen ulkopuolelta.

Yksityishenkilön muistutus 9.10.2020

Olen asunut alueella yli 30 vuotta ja rakennusalan ammattilaisena olen ollut naapuruston melkoisessa kysymyssateessa ko. kaavamuutoksen vuoksi. suurin osa yhteydenotoista johtuu epätietoisuudesta ja huolesta siitä mitä kaikkea kaavamuutos aiheuttaa. Suurin pelko on ojanteentien surkea kunto ja jatkuvasti lisääntyvä automäärä. Huolista on usean asukkaan toimesta useita vuosia informoitu myös kaupungin virkamiehiä. Ainoa kaupungin parannustoimenpide on tien yläpäähän tuotu pysähtymiskieltomerkki, jonka vaikutus kuitenkin päättyy mäen puoliväliin ojanteenpulun risteykseen, eikä ulotu siitä alaspäin kaartuvan tien osuudelle, jossa jatkuvasti sattuu vaaratilanteita. Ensin kuin mitään liikennemäärien lisäystä

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

suunnitellaan, ehdoton vaatimuksemme on ojanteentien kunnostaminen liikennöitävään kuntoon.

Lisäksi huomiomme kiinnitti oleva LV (venesatama ja venevalkama) merkintä. Kysyessäni kaavoittajalta syytä, miksi tuolle pienehkölle matkalle halkoniemen rantaviivasta on tehty tämä merkintä ja syy, miksi se on tehty. Sain tiedon, että merkintä on jo vanhassa kaavassa. Kaupunki vuokraa venepaikkoja tämän alueen jatkoksi talviuimareiden saunalle asti. Tämä LV alue on muuten koko alueella ainoa jota kaupunki on jatkuvasti pitänyt puhtaana vesakoista. Kysyin viimeksi edelliseltä puutarhurilta miksi ei muulta ranta-alueelta koskaan poisteta vesaikkaa sain vastaukseksi, että ELY-keskus KIELSI! (Hänen toimestaan oli juuri aikaisemmin kaupungin toimesta oli juuri aikaisemmin kaadettu suuri osa kynäjalavista halkoniemen nokasta). Tämän päivän NU:ssa on virkamiesten vastaus, joka LV alueen perusteluiltaan on täysin on käsittämätön.

Lisäksi kaavaan on merkitty ajotie puiston halki ojanteentieltä LV-alueen eteläkulmaan. Kaavoittajan mukaan tämäkin on vanha merkintä, eikä tällaisen tien rakentamiseksi ole suunnitelmia kuten ei LV- alueenkaan rakentamiseksi. Mielestämme lisäteiden rakentaminen puistoaluetta pirstomaan on täysin tarpeetonta ja ehdotamme, että uutta kaavamuutosta hyväksyttäessä poistettaisi nämä vanhan kaavan merkinnät. Toivottavasti ei käy niin kuin aikoinaan kun kaupunki rakensi puistolenkille yhden puiston halkaisevan tien sai naapuri puutarhurilta syytä moiseen kysyessään vastauksen ” kun meillä on rahaa, joka muutoin olisi pitänyt antaa katupuolelle”. Samalla kiinnittäisin huomiota kaupungin talvikauden aurauksiin. Halkoniemen kävelyteiden rakentamisen jälkeen niihin tuotiin kyltit ”Ei talvikunnossapitoa”. Tätä kesti pitkään, kunnes joku vuosi sitten aloitettiin auraus ilvankadun jatkeelta saunalle, sekä aurataan puistotie ojanteentieltä saunalle, joka sadeaamu hyvin aikaisin. Auraaja lähtee kuitenkin tämän jälkeen pois ja ojanteentie on auraamatta useita päiviä ja lumi ajetaan autoilla piukaksi, jota sitten keväisin käydään tiekarhulla auraamassa kovat jääkokkareet asukkaiden porttien tukkeeksi. Olisiko kaupungin eri osastoilla mitenkään mahdollista jo nykyaikana tehdä edes jonkinlaista yhteistyötä. Naapurini joutui vaihtamaan matalan autonsa katumaasturiin, kun jäi pohjasta kiinni kadulle ja töihinpääsy siirtyi. Puistoteiden aurausurakoitsija hoitaa työnsä kiitettävästi, huhtikuun alussa kahtena yönä satoi lunta vajaa 5 cm, joka heti aamulla aurattiin. Kaikki lumi oli kuitenkin sulanut aamupäivän aikana. Naapuriston tietotoimistojen mukaan puiston

tien auras ilvankadun jatkeelta saunalle aloitettiin, kun ”joku” halusi mennä polkupyörällä. Kukahen on tämä ”joku” joka ohjaa kaupungin töitä?

KANNANOTTO Nokian kaupungin 14. kaupunginosan (Vihola) virkistysalueen kaavamuutokseen (Halkoniemi)

As Oy Viholanranta sijaitsee Ilvankadun ja Ojanteentien välisellä alueella rajoittuen osittain kaupungin virkistysalueeseen. Taloyhtiön rakennuksista C- talo sijaitsee siten, että se on Ojanteentien suuntaisesti takapihojen ollessa tien välittömässä läheisyydessä. B-talon pääty on Ojanteentien päässä, ja molemmilla edellä mainituilla taloyhtiön rakennuksilla on pihatie autokatoksilta Ojanteentielle.

As Oy Viholanranta haluaa ottaa kantaa vireillä olevaan Nokian kaupungin 14. kaupunginosan (Vihola) virkistysalueen kaavamuutokseen (Halkoniemi) ja sen vaikutuksiin taloyhtiön välittömässä läheisyydessä. Taloyhtiön asukkaat hyödyntävät virkistysalueen mahdollisuuksia liikkumalla alueella, vuokraamalla venepaikkoja, pestessään mattoja pesupaikalla sekä käymällä Halkoniemen yleisessä saunassa ja uimapaikalla.

As Oy Viholanrannan suurimpana huolena on lisääntyvä liikenne jo nyt vilkkaalla Ojanteentiellä. Tie on alueen asukkaiden päivittäisessä käytössä ja monen pihasta on kulku suoraan sille. Tie on suora, mutta mäessä ja sen alla on jyrkkä mutka. Vuoden ajasta riippuen tiettyyn kellon aikaan aurinko paistaa suoraan tien suuntaisesti aiheuttaen ylöspäin ajavien häikäistymisvaaran. Liikkuessaan paljon alueella asukkaat ovat liian usein kokeneet vaaratilanteita autojen kulkiessa vauhdikkaasti mäkeä alas tai kiihdyttäessään voimakkaasti ylös mäkeen. Alueella on myös paljon lapsia, jotka kapealla väylällä yrittävät parhaansa mukaan selvittää ylinopeutta ajavien autojen seassa. Korona-kevät todisti alueen asukkaille, kuinka rauhallinen tie voisi olla ilman saunaa. Voi kuvitella liikenteen määrää, kun peilaa sitä Talviuimareiden ilmoittamaan vuotuisen kävijämäärään. Autoliikenne lisääntyy talvikaudella (pimeä, liukkaus), koska kesällä osa lähiasukkaista varmaan kulkee pyörällä. Talvikausi on omiaan lisäämään turvallisuusriskiä. Kasvava liikennemäärä aiheuttaa varmasti enemmän kohtaamisia kahden auton kanssa. Tähän ei tien leveys enää riitä myös jalankulkijoille, koiranulkoiluttajille, vaunujen kanssa kulkeville, rollaattorin tuen tarvitseville tai pyöräilijöille.

As Oy Viholanranta nostaa esille myös tavoitteen lisätä saunan kävijämääriä. Miten autot mahtuvat pysäköimään parkkipaikalle, jossa on vain 27 paikkaa. Jo nykyisellään se on monesti täynnä, mikä lisää riskiä ajaa ”vanhalle parkkipaikalle” ja sen vuoksi joutuu ajamaan ja ylittämään virkistysalueen kävelytien. Miten kaupunki aikoo puuttua tähän ja luvattomaan maastopysäköintiin? (Parkkipate, kaupungin oma pysäköinnin valvonta, esteet, kieltomerkit?)

Ihmetystä on ylipäättään herättänyt, miten rakennuksia voi olla kaavoittamattomalla alueella. Onko tämä yleinen tapa Nokian kaupungissa, että ensin rakennetaan ja sitten vasta haetaan lupa?

Kaavamuutoksen selosteessa puhutaan yleisestä saunasta ja uimapaikasta. Yleisen saunan käsite tarkoittaa saunaa, joka on kenen tahansa käytettävissä maksua vastaan. Korona-aikana Talviuimarit eväsivät muilta kuin jäseniltään saunan käytön, minkä ei pitäisi olla sallittua. Jäsenyys ei takaa, ettei koronaan voisi sairastua. Ja miksi savusauna on vain jäsenille? Talviuimareiden tavoitteena kaavamuutoksen hakemisella on saada lisää rakennuspinta-alaa. Miten silloin yleisen saunan termiä noudatetaan? Vain jäsenet saavat käyttää uutta saunaa? Uimapaikka kivikon vieressä ei ole turvallinen, ja hiekat ovat kulkeutuneet Peltomaanlahden

pohjukkaan, missä ne ovat haittana venepaikanvuokraajille. Laiturin käyttöön Talviuimarit ovat As Oy Viholanrannan asukkaiden mukaan puuttuneet kieltämällä heitä menemästä siitä uimaan, mikä sekin on vastoin virkistysalueen periaatetta.

Talviuimarit ovat pyrkineet pidentämään saunomisaikaa yömyöhäiseksi. Klo 23:30 asti auki oleva sauna on harvinaisuus Suomessa, sillä yleinen käytäntö on sulkea klo 21. Myöhäiset aukioloajat pitävät tien vilkkaana koko päivän ja häiritsee asukkaiden iltoja ja nukkumista.

As Oy Viholanranta on huolissaan alueen liikenteen muutoksesta entistä vilkkaammaksi ja vaarallisemmaksi. Alueella on myös päiväkotia. Päivärinteentiellä ei ole kevyenliikenteen väylää ja sitä pitkin kulkevat koululaiset sekä Viholan että Koskenmäen kouluihin. Rakentamisen lisääntyminen Edenin alueella lisää myös liikennettä Halkoniemen suuntaan Päivärinteentietä pitkin, jos saunojien määrää pyritään kasvattamaan kaupungin tuella.

As Oy Viholanranta pitää harrastusta hyvänä ja terveellisenä, mutta saunan paikka on väärä, jos kävijämäärää pyritään kasvattamaan näin voimakkaasti. Ja, jos kaavamuutos tehdään, alueen pitää pysyä tasavertaisesti ihmisten käytössä, kuulu sitten Talviuimareihin tai ei. Yleinen sauna on yleinen sauna.

As Oy Viholanranta Hallitus

Nokian kaupunkikehityspalvelulle

**ASIA: MUISTUTUS ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSEEN 14. KAUPUNGINOSASSA,
HALKONIEMEN VIRKISTYSALUE**

Kaupunkikehityspalvelut on asettanut nähtäville ehdotuksen Halkoniemen virkistysalueen asemakaavaksi. Asemakaavalla on tarkoitus osoittaa lisärakennusoikeutta niemessä olevalle saunalle ja uimarannalle.

Asemakaavalla on tavoitteena turvata suojelumerkinnöillä /s-3 rannan uhanalaisten kynäjalavien esiintymät ja kaava-alueelta löytyneet muinaisjäännökset sm-1 ja s-14-merkinnöillä. Pidämme tätä tärkeänä ja osoituksena vastuullisuudesta luontoarvojen ja muinaishistorian huomioinnissa ja vaalimisessa. Arvostamme työtä, jota erityisesti kaupungin ympäristönsuojelu- ja puistoyksikkö ovat eri tavoin tehneet luonnon monimuotoisuuden säilymiseksi ja suojelemiseksi.

Ottamatta kantaa saunan laajennuksen tarpeeseen lausumme muistutuksenamme seuraavaa.

1. Uhanalaisten kynäjalavien säilyminen

Suunnitellulla asemakaava-alueella kasvaa lukuisia luonnonsuojelulain 6. luvun asetuksella rauhoitettuja kynäjalavia (*Ulmus leavis*). Vuoden 2019 uhanalaistarkastelussa kynäjalava on uhanalainen vaarantunut (VU) laji. Sitä kasvaa suppealla alueella Kokemäenjoen vesistön runsasravinteisten ja tulvavaikutteisten rantojen kosteissa ja multavissa lehdoissa. Kanta-Hämeessä lajia esiintyy Akaan, Hämeenlinnan ja Hattulan rannoilla. Pirkanmaalla lajia kasvaa Valkeakoskella, Lempäälässä, Pirkkalassa, Kangasalla, Tampereella ja Nokialla sekä niukasti Sastamalassa.

Kynäjalavan kosteiden lehtojen kasvupaikat ovat uhanalaisluokituksessa erittäin uhanalaisia (EN) luontotyyppejä (Suomen luontotyyppien uhanalaisuus, Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus 2018).

Luonnollisesti kynäjalavaa on hävinnyt rantarakentamisen, ruoppausten, teiden pengerrysten ja siltojen rakentamisen seurauksena. Sitä myös hävitetään tahallisesti rantamaisemien edestä Nokiallakin. Edellä mainitut seikat ovat suppean esiintymisalueen ohella lajin uhanalaistumisen syitä (Suomen lajien uhanalaisuus 2019 ((Punainen kirja 2019)), Suomen ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus 2019). Nokialla kynäjalavan esiintymät ovat pääosin Pyhäjärven rannoilla ja vähäisemmin Kulovedellä.

Asemakaavaehdotuksessa alueen rantavyöhykkeessä on lukuisia kaupungin aiemmin osoittamia vuokrattavia venepaikkoja. Näillä on juokseva numero ja niille pääsee vain kulkemalla rantapolkuja kynäjalavien seassa. Venepaikoista noin 35 sijaitsee asemakaavaehdotuksessa venesatamaksi (LV) osoitetulla ranta-alueella, jolla on lisäksi /s-3-suojelumerkintä. Näistä venepaikoista 25 oli käytössä lokakuun alussa.

Kuitenkin asemakaavaehdotuksen alueen olemassa olevista venepaikoista noin 160 sijaitsee venesatama-alueeksi osoitetun alueen ulkopuolella suojeltavaksi merkityllä ranta-alueella. Näistä venesatama-alueen ulkopuolella olevista venepaikoista vaille sadassa oli sijoitettu vene lokakuun alussa. Kaavatekstistä olemassa olevat vuokrattavat venepaikat eivät käy ilmi.

Asemakaavaehdotuksessa on osoitettu muutamia uusia venepaikkoja kaava-alueen pohjoisosaan, mutta on selvää, että kaikki kerrotut veneet eivät mahdu venesatamaksi osoitetulle alueelle. Suurin osa veneistä on soutuveneitä, joita käytetään harvakseltaan. Itsestään tyhjentymättöminä ne soveltuvat huonosti esimerkiksi laituripaikoille sijoitettaviksi. Näiden veneiden kohtalo jää asemakaavaehdotuksen selostuksessa avoimeksi.

Venepaikat ja veneet ovat tärkeä osa ranta-alueen asukkaiden elämää muun muassa kalastuksen, ravustuksen tai muun virkistyskäytön muodossa. Venepaikkojen olemassaolo on luonnollisesti perua ajalta, jolloin kynäjalavan harvinaisuudesta ei ollut tietoa. Nykytiedon valossa venepaikkoja ei kuitenkaan perustettaisi uhanalaisen lajin kasvupaikoille uhanalaisstatuksen ja luonnonsuojelulain rauhoituksen perusteella.

Kaupunki on jo jonkin verran yrittänyt korjata asiaa kynäjalavaesiintymän informaatiotaululla ja yksittäisillä puukohtaisilla suojelumerkinnöillä. Työ on osittain kesken. Mielestämme uhanalaisen ja rauhoitetun lajin suojelu ja veneiden säilytys niiden kasvupaikoilla ovat kuitenkin vaikeasti yhteensovitettavissa.

Osa venepaikan nykyisistä vuokraajista arvostaa arvokkaan lajin esiintymistä ja kulkee alueella kynäjalavat huomioiden. Osa veneilijöistä taas ei huomioi niitä. Rauhoituskylteistä välittämättä monet katkovat kynäjalavan taimia muun vesaikon ja luonteenomaisen kostean lehdon kasvillisuuden mukana. Näin lehdon kasvillisuus ja kynäjalava eivät pääse uusiutumaan. Venepaikkoina olevan rantaosuuden kostean lehdon kasvillisuus ansaitsisi luonnontilaiseksi palautumisen.

Pidämme myönteisenä sitä, että asemakaavaehdotuksessa on tavoitteena turvata kynäjalavan säilyminen suojelumerkinnöin. Mielestämme tämä ei riitä ratkaisemaan kostean lehdon ja uhanalaisen lajin elinympäristön säilymistä.

Esitämme, että ennen asemakaavaehdotuksen hyväksymistä kaava-alueen veneiden säilytys selvitetään ja ratkaistaan rauhoitetun lajin säilymisen ja muinaisjäännösten koskemattomuuden turvaavalla tavalla. Veneiden asianmukainen säilyttäminen rauhoittaisi kynäjalavaa kasvavat kostean lehdon ranta-alueet. Tämä vastaisi elinvoimaisen ja ekologisen Nokian tavoitteita.

2. Ojanteentien riskit

Halkoniemen asemakaavan muutoksella osoitetaan nykyisen saunan rakennuspaikan laajennus yleiseksi saunaksi ja yleiseksi uimarannaksi. Saunan pinta-ala laajenisi 107 neliömetristä 43 m2,

ja pinta-ala tulisi olemaan 150 m². Tämä mahdollistaisi käyttäjämäärä kasvun vähintään kolmanneksella.

Pidämme kaavaehdotuksen puutteena sitä, että ehdotuksessa ei ole arvioitu tulevan käyttäjämäärän kasvun enempää kuin isomman saunan mahdollistavan ajoneuvoliikenteen lisääntymisen vaikutuksia, riskejä ja seurauksia.

Kulkeminen Halkoniemeen suunnitellaan tapahtuvaksi Ojanteentien kautta. Ojanteentie on kapea asuinkatu ja jo nykyisellään kaikki kohtaava liikenne joutuu väistämään vastaantulijaa, mikä on hankalaa ja riskialtista erityisesti talviaikana. Myös monet kävellen ja pyörällä saunalle tulevat käyttävät Ojanteentietä.

Mielestämme liikenteen lisääntymiseen liittyvää riskiä ei voi ohittaa asemakaavaehdotuksen kaavatekstin ylimalkaisella toteamalla liikenteen lisääntymisestä. Ehdotamme suunnitellun saunan laajennuksen tuoman käyttäjämäärän kasvun ja liikenteen riskien ja haittojen uudelleen arviointia.

Muutoin pidämme tärkeänä sitä, että rannan jäljellä oleva lehtovyöhyke turvataan asemakaavalla.

Timo Lepistö
Puheenjohtaja

Kaija Helle
Sihteeri